

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว
และการโรงแรม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทคัดย่อ
ของ
ชะเอิน พิศาลวัชรินทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2549

ชะเอิน พิตาลวัชรินทร์. (2549). การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการ
ท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
การแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ
การท่องเที่ยวและการโรงแรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 จำนวน 1,050 คน
ซึ่งได้มาจากกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องภายใน
ค่าความเชื่อมั่น เกณฑ์ปกติในรูปของคะแนนที่ปกติ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ของการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ด้านความสนใจของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม และด้านบุคลิกภาพของ
ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ด้านความรู้ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.71 – 0.80 มีค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณโดยวิธี
คูเดอร์ ริชาร์ดสัน KR - 20 เท่ากับ 0.87 มีค่า T-score อยู่ระหว่าง T_{12} ถึง T_{62} และมีตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 0.28 – 98.90
3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ด้านความสนใจ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 47.46 – 77.38 มีค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณโดย
สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.95 มีค่า T-score อยู่ระหว่าง T_{30} ถึง T_{77} และมีตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 0.38 ถึง 99.85
4. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ด้านบุคลิกภาพ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 11.52 ถึง 78.75 มีค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณ
โดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.93 มีค่า T-score อยู่ระหว่าง T_6 ถึง T_{70} และมีตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 0.19 ถึง 99.85

A CONSTRUCTION OF DESIRABLE CHARACTERISTICS
INVENTORY FOR THE TOURISM AND HOTEL WORKERS
FOR MATHAYOM SUKSA III STUDENTS

AN ABSTRACT
BY
CHA-EOEN PISANWACHRIN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education degree in Guidance and Counselling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2006

Cha-eoen Pisanwachrin. (2006). *A Construction of Desirable Characteristics inventory for the Tourism and Hotel workers for Mathayom suksa III Students*. Master's Project, M.Ed. (Guidance and Counselling Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Asst. Prof. Dr.Nanthana Wong-In.

The purpose of this study was to construct a desirable characteristics inventory for the tourism and hotel workers for mathayom suksa III students. A total of 1,050 subjects were multi-stage randomly selected from mathayom suksa III students of secondary schools under the office of the basic education commission in bangkok area in the academic year 2005. Mean, standard deviation, the level of difficulty, discrimination power, coefficient of internal consistency or reliability coefficient, Normalized T-score, and percentile ranks were use to analyze the data.

The results of the study were as follows:

1. A construction characteristics inventory for the tourism & hotel workers comprised of three domains, knowledge domain, interesting domain, and personality domain.
2. The knowledge domain consisted of 23 items, while it's difficulty level (p) revealed between 0.71 to 0.80 the cross-check of internal consistency showed KR - 20 of 0.87 beside, the knowledge norms for raw score corresponding to designated percentiles 0.28 to 98.90 percentile ranks, and T-scores, T_{12} to T_{62} for the mathayom suksa III students were shown in this research paper.
3. The interesting domain consisted of 20 items, while it's discrimination power (t) ranked from 47.46 to 77.38 the cross-check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of 0.95 besides, the interesting norms for raw score corresponding to designated percentiles, 0.38 to 99.85 percentile ranks, and T-scores, T_{30} to T_{77} for the mathayom suksa III students were shown in this research paper.
4. The personality domain consisted of 27 items, while it's discrimination power (t) ranked from 11.52 to 78.75 The cross-check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of 0.93 besides, the personality norms for raw scores corresponding to designated percentiles, 0.19 to 99.85 percentile ranks, and T-scores, T_6 to T_{70} for the mathayom suksa III students were shown in this research paper.

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว
และการโรงแรม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สารนิพนธ์
ของ
ชะเอิ้น พิศาลวัชรินทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการ
ท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของ ชะเอิ้น พิศาลวัชรินทร์ ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย ชูชาติ)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนเอื้ออาทรแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ และ อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ที่ได้กรุณาสละเวลาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสารนิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวันชัย หวนนากลาง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เลิศพร ภาระสกุล อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ที่ได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและให้คำแนะนำต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบวัดให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ และนักเรียน โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ โรงเรียนเทพลีลา โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ โรงเรียนวัดรางบัว โรงเรียนศึกษานารี โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย โรงเรียนศิลาจารย์พัฒนา ที่ได้ช่วยอำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ตลอดมา ทั้งด้านการเรียน ทุนการศึกษา และกำลังใจที่ดียิ่ง ส่งผลให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าประโยชน์และความดีที่ได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่มารดาและครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจ ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยได้มีความมานะพยายาม มีความอดทนจนประสบความสำเร็จในการศึกษา ผู้วิจัยสำนึกในความกรุณาและซาบซึ้งใจในทุกท่านด้วยความจริงใจ ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ชะเอิน พิศาลวัชรินทร์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตในการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม	9
ความสำคัญของธุรกิจโรงแรมต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	9
คุณสมบัติ มารยาท และจรรยาบรรณของพนักงานบริการส่วนหน้า	10
ลักษณะเฉพาะของการบริการการท่องเที่ยว	11
ความรู้เกี่ยวกับพนักงานโรงแรม	12
งานบริการของโรงแรม	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่พึงประสงค์	14
แนวคิดเกี่ยวกับความสนใจ	14
แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ	15
ความหมายของบุคลิกภาพ	15
ทฤษฎีบุคลิกภาพ	16
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ	17
ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพ	17
ทฤษฎีและแนวคิดการเลือกอาชีพ	18
การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบ	20
การหาคุณภาพของแบบทดสอบและเกณฑ์ปกติ	23
อำนาจจำแนกของแบบทดสอบ	23
ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ	24
ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ	25
เกณฑ์ปกติ	25

สารบัญ

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ชนิดของเกณฑ์ปกติ	26
การพัฒนาข้อสอบทั้งฉบับ.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
ตัวอย่างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว และการโรงแรม.....	32
วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	49
ความมุ่งหมายของการวิจัย	49
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
สรุปผลการวิจัย	51
อภิปรายผลการวิจัย	53
ข้อเสนอแนะ	56

สารบัญ

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก.....	63
ภาคผนวก ก.....	64
ภาคผนวก ข.....	78
ภาคผนวก ค.....	94
ประวัติย่อ ผู้ทำสารนิพนธ์	96

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1. จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจำแนกตาม เขตการศึกษา.....	29
2. ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว และการโรงแรม (n = 100).....	38
3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ การท่องเที่ยวและการโรงแรม ของกลุ่มรู้จัก (n = 50).....	39
4. ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและ การโรงแรมของกลุ่มตัวอย่าง (n = 1,050).....	40
5. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ การท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n=1,050)....	41
6. เกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ การท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความรู้.....	42
7. เกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ การท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจ.....	44
8. เกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ การท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพ.....	46
9. ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว และการโรงแรม ด้านความรู้.....	65
10. ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว และการโรงแรม ด้านความสนใจ.....	67
11. ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว และการโรงแรมด้านบุคลิกภาพ.....	68
12. ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม (n = 100)	70
13. ค่าความยากง่าย (P) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการ ท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความรู้ (n = 100).....	71

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

14. ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจ (n = 100).....	72
15. ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพ (n = 100).....	73
16. ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้จัด (n = 50).....	74
17. แสดงค่าความยากง่าย (p) ด้านความรู้ (n = 1,050).....	75
18. แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นด้านความสนใจ (n = 1,050)	76
19. แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นด้านบุคลิกภาพ (n = 1,050).....	77

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศให้ประสบความสำเร็จได้ผลดีจะต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ และสิ่งหนึ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งคือประชากรของประเทศถ้าประชากรมีคุณภาพ การพัฒนา ก็จะก่อให้เกิดประสิทธิผลตามที่รัฐบาลมุ่งหวัง แต่สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ประชากรมีคุณภาพ ก็คือ การให้การศึกษาแก่ประชากรทั้งรูปแบบในระบบและนอกระบบ ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ประชากรของประเทศให้มีคุณภาพอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยตรง ซึ่งมีผลกระทบมาสู่สังคมไทยอย่างมาก จำเป็นที่การจัดการศึกษาของประเทศจะต้องเร่งพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพื่อสามารถพัฒนาการในประเทศให้มีศักยภาพเพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในสังคมที่เปลี่ยนแปลง และร่วมมือแข่งขันกันได้อย่างเหมาะสม ทัดเทียม โดยยังสามารถดำรงความเป็นไทยได้ในประชาคมโลก กรมสามัญศึกษา จึงใช้กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมให้ “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ.2545 - พ.ศ. 2549) ทุกหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องเร่งระดมปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้คนในประเทศมีศักยภาพสูงสุดในการดำรงชีวิตและร่วมกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข และมุ่งสร้างสังคมที่เข้มแข็งและมีดุลยภาพ 3 ด้าน คือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์ และเอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545 - พ.ศ.2549: 5) ดังนั้น อาชีพของบุคคลมีส่วนเกี่ยวพันกับสังคมของบุคคลมาก บุคคลรู้จักผู้อื่นโดยทางอาชีพมากกว่าทางอื่น การประกอบอาชีพของบุคคลเป็นการแสดงสถานภาพและบทบาทของบุคคลในสังคม การประกอบอาชีพทำให้ได้มีโอกาสค้นพบบุคลิกภาพของตนเอง เช่น ความสามารถ ความสนใจ และความถนัด ความพึงพอใจในการทำงานและความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ทำให้บุคคลเห็นคุณค่า และ ศักดิ์ศรีของตนเอง ทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองเกิดความสมบูรณ์ในชีวิต ความเจริญและความมั่นคงของประเทศ ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับประกอบอาชีพของประเทศ ประเทศที่ประชาชนได้มีงานทำตรงกับความรู้ความสามารถ และความถนัดของบุคคล ย่อมจะก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองทางด้านเศรษฐกิจ แต่เนื่องจากอาชีพมีหลายประเภท มนุษย์จึงจำเป็นต้องตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นหลัก ซึ่งจะต้องอาศัยเกณฑ์บางอย่างที่ตนเห็นว่าสำคัญ อิทธิพลที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพมีดังนี้ คือ เกียรติยศชื่อเสียง ลักษณะของงาน ความก้าวหน้า ความถนัด ความสนใจ เหตุผลส่วนตัว รายได้ และมีเพียงเล็กน้อยที่เลือกเรียนเนื่องจากความจำเป็นและความต้องการของบิดา มารดา พี่ญาติ ครู อาจารย์ (ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. 2531 : 97 - 98)

ดังนั้น การเลือกอาชีพเปรียบเสมือนการเลือกคู่ครอง บางคนได้รับความสำเร็จในอาชีพ บางคนก็ล้มเหลวในอาชีพ เพราะขาดความสามารถหรืออุปนิสัยไม่เอื้ออำนวย ดังที่ (สุภาวดี บุญญวงศ์. 2528 : 20) ได้กล่าวว่าอาชีพแต่ละอาชีพต้องการบุคคลที่มีความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพที่สอดคล้องกัน

ในปัจจุบันธุรกิจโรงแรมและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยได้เติบโตอย่างรวดเร็ว โรงแรมใหม่ๆเกิดขึ้นอย่างมากมายทั้งในเมืองหลวงและต่างจังหวัด สถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด ตื่นตัวเพื่อพัฒนาการด้านท่องเที่ยวมากขึ้นเป็นลำดับ อุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทยมิใช่ การลงทุนธรรมดาแต่เป็นกิจการที่มีการลงทุนเป็นหมื่นๆล้านโรงแรมชั้นหนึ่งหรือระดับห้าดาวขยาย เข้ามาในเมืองไทยพร้อมๆ กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การลงทุนในธุรกิจโรงแรมเป็นการลงทุน อย่างมหาศาล ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง บุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถสูง หลายสาขาที่สำคัญเป็น อาชีพที่มีเกียรติ มีรายได้ค่าตอบแทนสูงมาก เป็นที่ใฝ่ฝันของคนหนุ่มสาวอยากเข้าทำงานในโรงแรม ชั้นหนึ่ง (ศิริเพิ่ม เชาวนศิลป์. 2541 : 19 - 27)

การโรงแรมเป็นธุรกิจที่ดำเนินการตลอดเวลา 24 ชั่วโมงต่อวัน และ 7 วันต่อสัปดาห์ ไม่มีวันหยุด ดังนั้นจึงต้องมีผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะต้อง ได้รับการฝึกฝนอบรมดูแล เอาใจใส่ ให้มีมาตรฐานการบริการ จึงต้องมีการร่วมมือกันระหว่าง พนักงานในแผนกต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานของโรงแรมเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพสูงสุด (ปรีดา แดงโรจน์ 2529 : 21) เนื่องจากกิจการโรงแรมเป็นงานบริการซึ่งเป็นงานที่ละเอียดอ่อน ต้องใช้ความระมัดระวังในทุกขั้นตอนจึงจะสามารถชนะใจลูกค้าให้มาใช้บริการตลอดไปได้ แม้ว่าทำดี มา 10 ครั้งแต่ทำพลาดให้ลูกค้าเพียงครั้งเดียวก็อาจหมายถึงการสูญเสียลูกค้าท่านนั้นตลอดไปก็ได้ ดังที่ (ระรินธร อักษรศรี. 2544 : 4) ได้สรุปไว้ว่า ไม่ว่าโรงแรมจะหรูหราและทันสมัยเพียงไร แต่ การทำให้แขกได้พักในสภาพแวดล้อมที่ดีเยี่ยม นั้น อยู่ที่ยุทธศาสตร์ของการบริหารพนักงานให้รู้จักหน้าที่ของตนและ สิ่งที่พนักงานจะต้องสนใจจะมีผลต่อการทำงานเป็นอย่างมาก คือ สุภาพอ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส บริการให้ดีที่สุด ให้บริการที่รวดเร็วและแม่นยำ รักษาทรัพย์สินของโรงแรม และอื่น ๆ

จากการวิจัยเรื่องความต้องการสรรหาและการพัฒนาบุคลากรในสาขาอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวของภาคธุรกิจเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออกของ (ธัญญา แซ่หุุ่น. 25.. :) ได้เสนอแนะข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของการเลือกสรรพนักงานโรงแรม บริษัทนำเที่ยว และภัตตาคาร ต่างให้ความสำคัญในเรื่องของการใช้ภาษา ความซื่อสัตย์ ความอดทน และสุขภาพใน ระดับต้น ๆ และนอกจากคุณสมบัติดังกล่าวสิ่งที่เป็นข้อกำหนดของการรับพนักงานเข้าทำงาน คือ ส่วนสูงต้องอยู่ระหว่าง 155 – 170 เซนติเมตร สายตาสีดำ ไม่สวมแว่น ไม่มีสิ่วมาก ไม่เป็นโรค ผิวหนัง หรือติดยาเสพติด สูบบุหรี่ จบการศึกษาขั้นต้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ควรเป็นสายศิลป์-ภาษา คณิตศาสตร์-ภาษา หรือ ปวช.คหกรรม ภาษา-คอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นคุณสมบัติพื้นฐาน รวมทั้งการ สอบสัมภาษณ์ เพื่อตรวจวัดทัศนคติ และบุคลิกภาพที่สอดคล้องต่ออาชีพบริการด้วย และนอกจากนี้ ได้เสนอแนะด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในสถาบันราชภัฏทั่วประเทศที่เปิดสอนวิชาการโรงแรม

ว่า ธุรกิจโรงแรมต้องการผู้มีจิตสำนึก ในการให้บริการผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ และทัศนคติในทางบวกต่อผู้อื่นเป็นสำคัญ ดังนั้นควรนำไปตั้งเป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในการสอน หลักสูตรจะต้องส่งเสริมคุณลักษณะนี้แก่นักศึกษาเพื่อให้บุคลิกภาพเป็นผู้รักงานบริการมีทัศนคติทางบวกต่อการบริการ กิจกรรมการเรียนรู้ควรเปิดให้มีลักษณะการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (On the Job Training) มากกว่าเรียนทฤษฎีเพียงอย่างเดียว อาจารย์ควรเป็นผู้คุมหลักสูตร (Course) บริการ โดยความร่วมมือจากบุคคลที่ทำงานในบริการนำเที่ยวหรือโรงแรมมาเป็นผู้สอนแก่นักศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะโดยตรง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าคุณลักษณะของผู้ที่จะประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเองเป็นสิ่งสำคัญที่สุด จึงได้ทำการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ อาจารย์ผู้สอนในสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 5 คน ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม จำนวน 5 คน ผู้ใช้บริการโรงแรม จำนวน 10 คน และนักศึกษา จำนวน 15 คน ซึ่งบุคคลดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการกำหนดว่าผู้ที่จะประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมควรมีลักษณะอย่างไร ได้ข้อสรุปดังนี้

อาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม มีความคิดเห็นว่า ผู้ที่จะประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมได้เป็นอย่างดี มีความใฝ่รู้ จะต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จะต้องเป็นผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สามได้ดี จะต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพโดยรวมดี คือ แต่งกายสุภาพเรียบร้อยสะอาดกระฉับกระเฉงว่องไว ยิ้มแย้มแจ่มใส จะต้องเป็นผู้ที่มีความสนใจรักการให้บริการและมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพบริการ มีความซื่อสัตย์อดทน มีความขยัน

ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม มีความคิดเห็นว่า ผู้ที่จะประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จะต้องมีบุคลิกภาพที่ดียิ้มแย้มแจ่มใสร่าเริง จะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ให้บริการ จะต้องมีความรู้ความสามารถในอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สามดี จะต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีและรักงานการให้บริการ

ผู้ให้บริการ มีความคิดเห็นว่า ผู้ที่จะประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จะต้องมีความรู้และความสามารถในการทักษะวิชาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นอย่างดี จะต้องมีความรู้ความสามารถดี คือ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย สะอาด จะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษดี พูดจาไพเราะชัดเจนมีความอ่อนโยน มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นกันเอง มีความสนใจและชอบการบริการ

นักศึกษา มีความคิดเห็นว่า ผู้ที่จะประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จะต้องมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานการท่องเที่ยวและการโรงแรมดี จะต้องสามารถใช้ภาษาต่างประเทศดี มีบุคลิกภาพดี คือ แต่งกายสุภาพเรียบร้อยสะอาด อารมณ์ดี มารยาทดี มีน้ำใจดี มีทัศนคติที่ดีในงานการให้บริการผู้อื่น มีความซื่อสัตย์และจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรม

จากการสอบถามข้อมูลและสัมภาษณ์จากบุคคลดังกล่าวข้างต้นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ที่จะประกอบอาชีพทางการท่องเที่ยวและการโรงแรม ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าถ้ามีเครื่องมือวัดลักษณะที่พึงประสงค์ก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีความสนใจที่จะประกอบอาชีพทางการท่องเที่ยวและการโรงแรมและเพื่อเป็นแนวทางให้แก่ครูแนะแนวในการแนะแนวนักเรียนเพื่อเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพทางการท่องเที่ยวและการโรงแรม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้ จะทำให้ได้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ที่จะประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการคัดกรอง คัดสรรนักเรียน และเป็นแนวทางสำหรับนักเรียน เพื่อใช้ในการตัดสินใจ พิจารณา และได้ทราบว่าตนเองมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมหรือไม่ และสามารถวางแผนให้กับตนเองได้ในการเลือกเรียน และประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 117 โรงเรียน และมีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 52,528 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร 9 โรงเรียน จำนวน 1,050 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม หมายถึง บุคคลหรือพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

2. ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีแนวโน้มบ่งบอกว่าบุคคลนั้นจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

3. แบบวัดวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม หมายถึง แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งประกอบด้วยการวัดลักษณะ 3 ด้าน คือ

3.1 ด้านความรู้ทางด้านอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม หมายถึง การวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเรื่องดังต่อไปนี้

3.1.1 มีความรู้เกี่ยวกับงานทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม ได้แก่

3.1.1.1 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะงานด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

3.1.1.2 ความรู้เรื่องการปฏิบัติงานและบทบาทหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

3.1.2 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของผู้ประกอบอาชีพทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม ได้แก่

3.1.2.1 ฉลาดและมีไหวพริบดี ในการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ

3.1.2.2 หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานที่จะประกอบอาชีพให้ทันสมัย และทันเหตุการณ์อยู่เสมอ

3.1.2.3 มีความรู้ภาษาต่างประเทศและภาษาไทยเพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจแก่ผู้มาใช้บริการ

3.1.2.4 รู้จักคิด วิเคราะห์ และมีวิจารณญาณ รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในงานที่ตนรับผิดชอบได้เป็นอย่างดี

3.2 ด้านความสนใจ หมายถึง การวัดลักษณะด้านความสนใจเกี่ยวกับอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่

3.2.1 ความสนใจในอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ได้แก่

3.2.1.1 มีความสนใจงานด้านการให้บริการผู้อื่น

3.2.1.2 มีความสนใจที่จะศึกษาต่อทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

3.2.1.3 มีความสนใจที่จะทำงานทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

3.2.2 ความสนใจข้อมูลข่าวสาร ได้แก่

3.2.2.1 สนใจข้อมูลข่าวสารสถานการณ์ต่างๆเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

3.2.2.2 ติดตามและรวบรวมข่าวสารเรื่องราวและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรมอยู่เสมอ

3.3 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การวัดลักษณะด้านบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 บุคลิกภาพทั่วไป ได้แก่

3.3.1.1 มนุษยสัมพันธ์ดี

3.3.1.2 สุภาพอ่อนโยน

3.3.1.3 ลักษณะท่าทางการพูดจาไพเราะ

3.3.1.4 แต่งกายสะอาดเรียบร้อยและเหมาะสมทุกกาลเทศะ

3.3.1.5 ยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ขัน

3.3.1.6 รู้จักคิดวิเคราะห์ และมีวิจรรย์ญาณ

3.3.1.7 รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในงานที่ตนรับผิดชอบได้

เป็นอย่างดี

3.3.1.8 สุขภาพดี แข็งแรง สามารถทำงานหนักได้

3.3.2 ความกระตือรือร้นในการทำงาน ได้แก่

3.3.2.1 มีความขยันอดทน สามารถทำงานได้ในทุกสถานการณ์
อดทนต่อสภาพแวดล้อมรอบตัว

3.3.2.2 กระตือรือร้นในการให้บริการผู้อื่น

3.3.2.3 กระฉับกระเฉงคล่องแคล่ว

3.3.2.4 เอาจริง เอาจัง ตั้งใจทำงาน

3.3.2.5 ใฝ่หาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

3.3.3 พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ได้แก่

3.3.3.1 การพูดจาได้ชัดถ้อยชัดคำ

3.3.3.2 การพูดจาถูกต้องชัดเจน

3.3.3.3 การพูดจาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย

3.3.3.4 การฟังและเข้าใจผู้อื่นพูดได้ง่าย

3.3.3.5 มีความเข้าใจตรงกันในการพูดคุยกับผู้อื่น

3.3.3.6 การพูดจาและเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยแบ่งลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม เป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้
2. ด้านความสนใจ
3. ด้านบุคลิกภาพ

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการศึกษาทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 - 1.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.2 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพ
 - 1.4 พัฒนาการของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม
 - 2.1 ความสำคัญของธุรกิจโรงแรมต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
 - 2.2 คุณสมบัติ มารยาท จรรยาบรรณ
 - 2.3 ความรู้เกี่ยวกับการโรงแรม
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่พึงประสงค์
 - 3.1 แนวคิดเกี่ยวกับความสนใจ
 - 3.2 แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ
 - 4.1 ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพ
 - 4.2 ทฤษฎีและแนวคิดการเลือกอาชีพ
 - 4.3 ทฤษฎีบุคลิกภาพ
5. การสร้างแบบทดสอบ
6. การหาคุณภาพของแบบทดสอบและเกณฑ์ปกติ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม โดยมีสาระการเรียนรู้เป็นการกำหนดองค์ความรู้ ดังที่กรมวิชาการ. (2544 : 4) ได้กำหนดไว้ว่า

1.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการ คือ

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่ไปกับความเป็นสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น ทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกเป้าหมาย สามารถโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

1.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพ

กรมวิชาการ (2544: 3) ได้กำหนดรายละเอียดกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพไว้ ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน อาชีพและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสม คำนึงและมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่าและเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด และอดทน อันจะนำไปสู่การให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขร่วมมือและแข่งขันในระดับสากลในบริบทของสังคมไทย

สำหรับเด็กช่วงชั้นที่ 3 คือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 กรมวิชาการ วางเป้าหมายไว้ว่าเด็กจะต้องมีความสามารถ ดังต่อไปนี้คือ มีทักษะการทำงานอาชีพสุจริต มีทักษะการจัดการ ทำงานอย่างเป็นระบบ และมีกลยุทธ์ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เห็นคุณค่าของงานอาชีพสุจริต เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพเลือกใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศได้เหมาะสมและอย่างถูกต้อง มีคุณธรรมสามารถคิดออกแบบสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ในการทำงาน ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด และอดออม มุ่งมั่น อดทน ใช้พลังงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม

2.1 ความสำคัญของธุรกิจโรงแรมต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

โสภิต ภัทรพิพัฒน์ (2523 : 7) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันการเดินทางคมนาคมมีการพัฒนาทันสมัยมากขึ้น จากเดิมเดินทางโดยใช้เรือเป็นพาหนะ ต่อมาใช้รถม้า รถไฟ ตลอดจนรถยนต์ เรือไปถึงการเดินทางโดยเครื่องบินทำให้การเดินทางเกิดความสะดวกสบาย และรวดเร็ว มีผลทำให้นักธุรกิจ นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ

เพื่อติดต่อธุรกิจการค้า รวมถึงการทัศนอาจร พักผ่อนหย่อนใจ เพื่อให้เกิดความบันเทิง ดังนั้น ธุรกิจโรงแรมจึงเป็นธุรกิจที่ส่งเสริมและรองรับนักธุรกิจ และนักท่องเที่ยว ดังกล่าวในการให้บริการ ด้านห้องพัก อาหาร และเครื่องดื่ม ตลอดจนบริการอื่นๆ จะเห็นได้ว่าหากสถานที่ท่องเที่ยวได้มีโรงแรมที่ทันสมัย บริการประทับใจ ตั้งอยู่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวไปเที่ยวสถานที่ดังกล่าวเพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามกับสถานที่ท่องเที่ยวที่ไม่มีโรงแรมที่ทันสมัย บริการไม่ดี ไม่เป็นที่ประทับใจแก่ลูกค้า จำนวนนักท่องเที่ยวก็จะลดลง

ภาครัฐบาล ได้ให้ความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมโรงแรมเพิ่มขึ้น จากเดิมเป็นอันมาก มีการจัดตั้งองค์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยขึ้น เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศตลอดจนพัฒนา ปรับปรุง สถานที่ท่องเที่ยวฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ส่งเสริมศิลปหัตถกรรมพื้นเมืองเป็นการเพิ่มรายได้แก่ประชาชนชาวไทย ในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าว

ภาคเอกชน มีการลงทุนในธุรกิจโรงแรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการจ้างงานประชาชนมีงานทำเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีโรงแรมที่ทันสมัย สะดวกสบาย บริการประทับใจตั้งอยู่ จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะขาดธุรกิจโรงแรมไม่ได้ เพราะการให้บริการต้อนรับนักท่องเที่ยวในสถานที่พักแรม อาหาร เครื่องดื่ม และบริการอื่นๆ เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายแก่ลูกค้า เปรียบเหมือนบ้านหลังที่ 2 ของตน

โสภิต ภัทรพิพัฒน์ (2523 : 11) ได้กล่าวว่าจากความสำคัญต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลจึงให้ความสำคัญแก่การท่องเที่ยวและการโรงแรมภายในประเทศ โดยมีการบรรจุแผนการพัฒนาท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 3 ซึ่งเริ่มใช้เมื่อ พ.ศ. 2515 เรื่อยมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ที่เริ่มใช้ในปี พ.ศ. 2530 ถึง ปี พ.ศ. 2534

จากข้อมูลความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นธุรกิจที่จะต้องทำควบคู่กันไปและการให้บริการแก่ลูกค้าที่มาใช้บริการให้เกิดความประทับใจนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการบริการ

2.2 คุณสมบัติ มารยาท และจรรยาบรรณของพนักงานบริการส่วนหน้า

เอกสารการสอนชุดวิชา สาขาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2540: 29) ได้กล่าวไว้ว่า งานบริการส่วนหน้าเป็นงานที่มีความสำคัญมากที่สุดงานหนึ่งของกิจการโรงแรม โดยเป็นจุดแรกที่แขกพักและบุคคลภายนอกจะได้พบก่อนแผนกอื่น ๆ ทั้งหมด และเป็นจุดสุดท้ายที่แขกจะได้พบก่อนออกจากโรงแรม ซึ่งจะมีผลต่อการกลับมาใช้บริการของโรงแรมต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นจุดการขายหลักของโรงแรมและเป็นศูนย์กลางการประสานงานของการให้บริการแขกที่มาพักด้วย ดังนั้น พนักงานบริการส่วนหน้าจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของกิจการโรงแรม

การที่พนักงานบริการส่วนหน้าจะประสบผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน และส่งเสริมการดำเนินธุรกิจโรงแรมที่ตนสังกัดอยู่ให้เป็นไปด้วยดีนั้น นอกจากจะต้องมีความรับผิดชอบ

ตามหน้าที่สายงานของตนแล้ว ควรจะเป็นผู้ที่พร้อมด้วยคุณสมบัติเฉพาะสำหรับงานบริการและมืองค์ประกอบเกื้อหนุนอื่นๆ ได้แก่ มารยาท และจรรยาบรรณ ดังนี้

2.2.1 คุณสมบัติของพนักงานบริการส่วนหน้า

เอกสารการสอนชุดวิชา สาขาคุณธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2540: 30) ได้กล่าวถึงบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นพนักงานบริการส่วนหน้าว่า ควรมีคุณสมบัติในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความชำนาญในหน้าที่การงาน (skill) ซึ่งจะได้รับการฝึกอบรมและจากการสร้างสมประสบการณ์ทำงานด้วยความสนใจ

1.2 ภาษาต่างประเทศ (foreign language) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับธุรกิจท่องเที่ยวในปัจจุบัน เพราะถือเป็นภาษาสากล ดังนั้นพนักงานแผนกบริการส่วนหน้าซึ่งมีหน้าที่ให้บริการแขกชาวต่างประเทศต้องสามารถใช้ภาษาอังกฤษในระดับดีถึงดีมาก และถ้าสามารถพูดภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ได้อีกจะยิ่งส่งเสริมคุณสมบัติข้อนี้ให้สมบูรณ์มากขึ้น

1.3 เจตคติ (attitude) การมีเจตคติที่ดีต่องานมีความสำคัญมากเทียบเท่าความสามารถด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ และความชำนาญในหน้าที่การงาน หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งคือ ผู้ที่จะทำงานให้ได้ดีและประสบความสำเร็จในงานนั้นจะต้องมีความรักในงานนั้นด้วย ดังคำกล่าวที่ว่า “ The guest is always rights eventhough he is wrong ”

1.4 บุคลิกภาพ (personality) การมีบุคลิกภาพดีเหมาะสมกับงานบริการส่วนหน้า มิได้หมายความว่าบุคคลนั้นจะต้องรูปร่างหน้าตาดีเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติอื่น ๆ อีก เช่น กิริยามารยาท การแสดงออก การพูดจา ภาษาที่ใช้ ความรู้สึกนึกคิด เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้ก็คือบุคลิกภาพของบุคคลนั้นนั่นเอง ผู้ที่ประเมินหรือตัดสินว่าบุคลิกภาพดีหรือไม่ คือผู้ที่บุคคลนั้นจะต้องติดต่อคบหาด้วย

1.5 ความสามารถในการปรับตัว (adaptability) การบริการผู้อื่น

ลักษณะเฉพาะของการบริการการท่องเที่ยว

โสภิต ภัทรพิพัฒน์ (2523 : 8) ได้ให้ความสำคัญและได้กล่าวถึง ลักษณะเฉพาะของการบริการการท่องเที่ยว ไว้ดังนี้

1. เป็นการให้บริการแบบใกล้ชิด หรือตัวต่อตัว เช่น พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน ประชาสัมพันธ์โรงแรม มัคคุเทศก์ การบริการแบบใกล้ชิดจะทำให้ลูกค้าพอใจหรือไม่พอใจทันที ในขณะที่รับการบริการ การบริการที่ดี และถูกใจสร้างได้ยาก เพราะขึ้นอยู่กับสภาพอารมณ์ และทัศนคติของผู้ให้และผู้รับบริการ ดังนั้น ผู้ผลิตในตลาดการท่องเที่ยว จึงไม่สามารถควบคุมคุณภาพของการบริการให้คงที่ได้เสมอไป

2. การบริการการท่องเที่ยวจำเป็นต้องเตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นเวลานาน ๆ และพร้อมเสมอที่จะบริการทันทีเมื่อนักท่องเที่ยวมาถึง เช่น ห้องพักริโรงแรม ถ้าไม่มีผู้มาใช้บริการ การบริการที่เตรียมไว้ก็สูญหายไปเลย และการเพิ่มการบริการเป็นไปไม่ได้มากนักในกรณีที่เกิดความต้องการอย่างเร่งด่วน นักท่องเที่ยวจะใช้เวลาในการรับการบริการสั้นมาก เช่น การพักริ 1 – 2 คืน การรับประทานอาหาร 1 – 2 ชั่วโมง การโดยสารเครื่องบิน 1 – 12 ชั่วโมง ทั้งนี้อาจใช้บริการพร้อมกัน หรือหมุนเวียนกัน ผู้ให้บริการจึงมีเวลาสั้นมากในการบริการอย่างเสมอภาค ถูกต้อง และน่าประทับใจ

3. ใช้แรงคนในการให้บริการ ไม่สามารถหรือไม่นิยมเอาเครื่องจักรใด ๆ มาให้บริการแทน จึงเกิดมีปัญหาระงาอยู่เสมอ เช่น คุณวุฒิ คุณสมบัติ ความรู้ความสามารถ และค่าจ้างเครื่องมือเครื่องใช้ในสำนักงานเป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยให้พนักงานบริการทำงานสะดวกและรวดเร็วขึ้นเท่านั้น

2.3 ความรู้เกี่ยวกับโรงแรม

ประสงค์ แสงพายุพ (2524: 33-34) ได้กล่าวถึงคุณแจสำคัญของพนักงานบริการธุรกิจการโรงแรม ไว้ดังนี้

2.3.1 ด้านความรู้ (Knowledge) พนักงานบริการธุรกิจการโรงแรมจะต้องมีความรู้ทางด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.3.1.1 ความรู้ทางด้านวิชาการ, การฝึกอบรม

2.3.1.2 ความรู้ทางด้านวิชาชีพในแขนงนั้น ๆ ของตน

2.3.2 ด้านประสบการณ์ (Experience) พนักงานบริการธุรกิจโรงแรมจะต้องมีประสบการณ์สูง และปรับปรุงได้ตลอดไม่ว่าจะเป็นกรณีใดทั้งสิ้น ก็สามารถนำสิ่งที่ตนได้ผ่านมาแล้วนั้นมาทำการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์แก่งานในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบทั้งยังทำให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่

2.3.3 ความสามารถ (Ability) ในการปฏิบัติงานของพนักงานบริการธุรกิจโรงแรม อันนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่ามีความสามารถมากน้อยเพียงใด หากกิจการโรงแรมได้บุคคลที่มีความสามารถมากมาดำเนินงานก็จะเกิดผลประโยชน์แก่กิจการได้มากขึ้น

2.3.4 ความรับผิดชอบ (Responsibility) พนักงานบริการธุรกิจโรงแรมจะต้องมีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติเป็นการชั่วคราว

2.3.5 ความคิดริเริ่ม (Initiative) ผู้ปฏิบัติงานโดยเฉพาะในระดับผู้บริหาร จำเป็นต้องมีความคิดริเริ่มอยู่เสมอ เพื่อเป็นจุดสร้างสรรค์ให้ธุรกิจดำรงอยู่ได้และมีกำไร

2.3.6 ภาษาต่างประเทศ (Foreign Language) พนักงานบริการธุรกิจโรงแรม จำเป็นต้องมีความรู้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ถือได้ว่าเป็นสื่อสำหรับงานการ

ติดต่อสำหรับธุรกิจทั่วไป และนอกจากนั้นแล้วหากใครรู้ภาษาอื่น ๆ เพิ่มขึ้นได้อีกก็ย่อมจะเป็นประโยชน์แก่องค์กรไม่น้อยทีเดียว

งานบริการของโรงแรม

มาลี โชคเจริญเลิศ. (2544: 15) ได้กล่าวไว้ว่า งานบริการโรงแรมเป็นสินค้าชนิดหนึ่ง ที่ไม่มีตัวตนจับต้องไม่ได้แต่ซื้อขายกันได้ การบริการเกิดจากการกระทำของบุคคลหนึ่ง ทำให้เกิดความพึงพอใจแก่บุคคลอีกคนหนึ่ง การให้บริการหรือการขายบริการ เป็นวัตถุประสงค์หลักของธุรกิจโรงแรม เนื่องจากโรงแรมจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการผลิต ที่มุ่งขายให้ได้กำไรให้คุ้มกับการบริหารงานและทุนที่ลงไป งานบริการของโรงแรมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของโรงแรมและการให้บริการจากพนักงานจึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อนในการที่จะทำให้ลูกค้าประทับใจต่องานบริการของโรงแรม

ชัชวาลย์ สุมทรัพย์. (2524: 137-138) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่ดีสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าสู่อาชีพธุรกิจโรงแรมในอนาคต ไว้ดังนี้

1. บุคลิกภาพ (Personality)

คือเอกลักษณ์ของการแสดงออกในพฤติกรรมของบุคคล อันได้แก่ ลักษณะท่าทาง กิริยา มารยาท การวางตัว และเจตคติที่มีต่อบุคคลอื่น เพื่อให้ผู้อื่นนิยมชมชอบในตนเอง

2. อุปนิสัยใจคอ (Characteristics)

อุปนิสัยใจคอ ได้แก่การกระทำที่เกิดจากความเคยชิน การกระทำแบบซ้ำซาก จนติดเป็นนิสัยซึ่งยากแก่การแก้ไขหรือเลิกการกระทำได้ จำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เข้ากับคนอื่นได้

3. องค์ประกอบของบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพที่ดีนั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

3.1 สุขภาพดี (Healthy)

3.2 แต่งกายดี (Good Grooming)

3.3 ร่างกายและเสื้อผ้าสะอาด (Cleanliness of body & Dresses)

3.4 วางตัวได้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ (Appearance & Responsibility)

3.5 การพูดได้ดีเหมาะสม (Speeches & Tone)

3.6 ซื่อสัตย์และภักดี (Honesty and Loyalty)

3.7 ขยันหมั่นเพียรและรับผิดชอบ (Industrious & Responsibility)

3.8 สุภาพอ่อนโยนและแนบเนียน (Courtesy & Tact)

3.9 รับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น (Respect to the others idea and criticism)

3.10 ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น (Co-operation)

3.11 กระตือรือร้นและทะเยอทะยาน (Enthusiasm & Ambition)

3.12 สามารถเข้ากับบุคคลอื่นได้ดี (The ability to get along with people)

3.13 เชื้อมั่นในตัวเอง (Self Confidence)

4. การปรับปรุงบุคลิกภาพและอุปนิสัย

4.1 เสริมสร้างรูปร่างและการแต่งกายให้ดูอยู่เสมอ

4.2 หมั่นรักษาสุขภาพและความสะอาดของตนเองเป็นประจำ

4.3 มีลักษณะท่าทางดี

5. บุคลิกภาพสำหรับพนักงานที่ดี

5.1 สุภาพอ่อนโยน มีอัธยาศัยไมตรีต่อผู้ร่วมงาน รู้จักเคารพและเกรงใจ

5.2 มีความจริงใจ ให้ความร่วมมือในการทำงานด้วยความสมัครใจและเต็มใจ

5.3 มีความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น ตั้งใจทำงานจนสุดความสามารถ

5.4 มีความซื่อสัตย์ต่องานและนายจ้าง

5.5 เคารพในความคิดเห็นของผู้อื่นที่ให้ความรู้แก่เรา

5.6 หมั่นสำรวจตนเองอยู่เสมอ

6. นิสัยอันพึงประสงค์ในการทำงานของพนักงาน

6.1 มีความขยันหมั่นเพียรตั้งใจทำงานให้เต็มความสามารถ มีความรับผิดชอบ
ต่องานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งตรงต่อเวลา และมีระเบียบแบบแผนในการทำงาน

6.2 ตั้งใจที่จะศึกษาลักษณะงาน และฝึกฝนการทำงานให้เกิดประสบการณ์ มีความ
แม่นยำ ถูกต้อง ถ้าหากได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่จะศึกษางานได้รวดเร็ว

6.3 รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่กระทำลงไป เมื่อได้ทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องทำ
การตรวจงานก่อนที่จะผ่านไป

6.4 มีความรับผิดชอบต่อบรรดาอุปกรณ์เครื่องใช้ที่ตนใช้อยู่ โดยหมั่นตรวจตรา
อยู่เสมอ หากบกพร่องเสียหายให้รีบตามช่างมาซ่อมให้เรียบร้อยไม่ปล่อยให้เสียหายมาก มีความ
ระมัดระวังในการใช้ และต้องคอยบำรุงรักษาให้คงทนอยู่เสมอ

6.5 เมื่อปฏิบัติภารกิจลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย หากมีเวลาว่างไม่ควรปล่อย
เวลาให้เสียไปโดยไม่ได้ประโยชน์ ควรมีการเตรียมงานล่วงหน้าสำหรับงานขั้นต่อไป หรือในวัน
ต่อ ๆ ไปเสมอ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่พึงประสงค์

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับความสนใจ

ความสนใจเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณลักษณะที่เหมาะสมในการกระทำ
กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า “ ความสนใจ ”
(Interest) ไว้แตกต่างกันดังนี้คือ

ลัวิน สายยศ; และ อังคณา สายยศ (2527: 29) ได้กล่าวถึงความสนใจไว้ว่า หมายถึง ความชื่นชอบกิจกรรมหนึ่งมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ จากนิยามนี้จะเห็นว่าการเน้นอยู่ 2 อย่าง อย่างที่หนึ่งคือเน้นในเรื่องการเลือกและจัดอันดับกิจกรรมว่าชอบ ไม่ชอบ กิจกรรมใดมากกว่ากัน นั่นคือนำเอากิจกรรมมาเปรียบเทียบกัน คนชอบกิจกรรมด้านไหนมากก็ถือว่าเขามีความสนใจด้านนั้น อีกอย่างหนึ่ง ความสนใจอาจแสดงออกได้ทางกิจกรรมหรือพฤติกรรมของแต่ละบุคคล มองในแง่การกระทำที่แสดงออกมา จากการกระทำที่เขาชอบอย่างโดดเด่นหรือทำอยู่เสมอ สามารถจำแนกได้ว่าเขาชอบอะไรมากที่สุด แล้วแปลว่าเขาสนใจสิ่งนั้น

อัมพร หมายเจริญ (2536: 34) กล่าวว่าความสนใจหมายถึงการแสดงความรักหรือพอใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นการเอาใจใส่หรือจดจ่อและกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความมานะพยายามในการทำสิ่งนั้นจนบรรลุจุดมุ่งหมายสำเร็จสมดังปรารถนา ตลอดจนมองเห็นประโยชน์และคุณค่าของสิ่งนั้น

กรรทอง โพธิ์ทอง (2532: 43) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่าเป็นความรู้สึกชอบหรือพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแสดงออกโดยมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเอาใจใส่ และยอมรับในคุณค่าของสิ่งนั้น ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความสนใจในสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการ ความถนัด และสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นสำคัญ

คมเพชร จัตรศุภกุล (2521: 104) ได้กล่าวถึงความสนใจในอาชีพว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่ออาชีพใดอาชีพหนึ่ง ซึ่งจะกระตุ้นให้บุคคลเลือก หรือกระทำในอาชีพที่เขาชอบในที่สุดเขาก็จะบรรลุถึงจุดมุ่งหมายของการประกอบอาชีพตามที่ตั้งเอาไว้

วนิดา ศิริมาลา (2528: 38) ได้ให้ความหมายคำว่าความสนใจไว้ว่าเป็นความรู้สึกเอาใจใส่ ความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแสดงออกโดยการขวนขวายเข้าร่วมหรือติดตามกิจกรรมต่างๆ และยอมรับคุณค่ามองเห็นประโยชน์ของสิ่งนั้น

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความสนใจ คือความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบของแต่ละบุคคล ที่มีต่อสิ่งต่างๆ ในการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง และเห็นคุณค่าของสิ่งนั้นๆ ตามแต่ประสบการณ์รับรู้ของแต่ละบุคคล

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

ความหมายของบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ เป็นคำที่ได้ยินคุ้นหูและใช้กันอยู่เสมอ แต่จะให้คำจำกัดความให้แน่ชัดลงไปได้ยากที่สุดคำหนึ่ง อย่างไรก็ตาม นักจิตวิทยาหลายท่านได้พยายามศึกษาและให้ความหมายของคำว่า “ บุคลิกภาพ ” ไว้ต่างกัน

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1962: 447) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือผลรวมของลักษณะต่างๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ก็คือผลรวมของการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม

ออลพอร์ท (Allport. 1937: 122) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพว่า เป็นการจัดระเบียบในการเปลี่ยนแปลงของแต่ละบุคคลซึ่งเกี่ยวกับระบบร่างกายและจิตใจ ซึ่งนำไปสู่การปรับตัวของบุคคลให้เข้ากับโลกภายนอก

แคทเทลล์ (Cattell, R.B. 1950: 589) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพว่าเป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องพันด้วย พฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ทั้งที่พฤติกรรมที่แสดงออกและพฤติกรรมที่ซ่อนเร้นภายใน

กิลฟอร์ด (Guilford) กล่าวว่าบุคลิกภาพเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงออกถึงลักษณะของแต่ละบุคคล โดยกำหนดแผนการเกี่ยวกับการแสดงออกปฏิกิริยาต่อสภาพแวดล้อม (วัฒนา พิชราวณิช. 2531: 83-84)

กู๊ด (Good. 1973: 14) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมพันธุกรรมและประสบการณ์ทั้งหมดของบุคคล

มอริส (Morris. 1979: 618) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของลักษณะต่าง ๆ (Traits) ประจำตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด และทัศนคติ

เวอร์นอน (Vernon. 1970: 569) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง โครงสร้างสมมติภายใต้พฤติกรรมเกิดขึ้นบ่อย ๆ หลาย ๆ พฤติกรรม และเป็นแบบแผนคุณลักษณะของการกระทำต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

ซึ่งจากความหมายของบุคลิกภาพที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัย (Traits) ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคลรวมทั้งท่าทาง อุปนิสัยที่รวมกันเป็นแบบอย่างเฉพาะของบุคคล จะแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ ซึ่งทำให้แต่ละคนมีบุคลิกภาพที่ต่างกันออกไป

3.3.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

1. ทฤษฎีคุณลักษณะของออลพอร์ท (Allport's Trait Theory หรือ Theory of Personal Disposition) กล่าวว่า คำว่า Personal Disposition หมายถึง ลักษณะหลายประการที่บุคคลมีเฉพาะตัวแตกต่างกันแต่ละบุคคลซึ่งแฝงอยู่ บุคคลมีความคงที่ของบุคลิกภาพ การปรากฏลักษณะบุคลิกภาพจะเป็นตัวทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างกว้าง ๆ ในลักษณะคล้าย ๆ กัน เพราะคนที่ก้าวร้าวก็จะรู้สึกว่าการก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการโต้ตอบเสมอ ออลพอร์ทมีความคิดว่า บุคลิกภาพของมนุษย์ประกอบด้วย คุณลักษณะเหล่านั้นจัดการตลอดเวลา ทำให้มนุษย์มีเอกลักษณ์ในการปรับตัวกับสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะเป็นสิ่งที่มียูจริงแต่ไม่สามารถมองเห็นได้โดยตรง มันอยู่ในส่วนของระบบประสาทจึงมองไม่เห็น เขาลงความเห็นว่ามันอยู่ใต้โดยการสังเกตความยั่งยืนของมันในพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง คุณลักษณะของบุคลิกภาพแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 คุณลักษณะร่วม (Common Traits) เป็นคุณลักษณะที่มีลักษณะเหมือนคนอื่นทั่วไปสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ คือเป็นคุณลักษณะที่เป็นตัวร่วมของแต่ละบุคคลนั่นเอง

ตัวอย่างเช่น พู่ว่า คนบางคนก้าวร้าวกว่าคนอื่น หรือ คนบางคนสุภาพกว่าคนอื่น คุณลักษณะที่มีอยู่กับทุกคนจนสามารถนำมาเปรียบเทียบได้ดังกล่าวมาแล้ว เรียกว่าคุณลักษณะร่วม

1.2 คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal disposition) เป็นคุณลักษณะที่แสดงลักษณะเฉพาะ มีความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล เป็นตัวที่ทำให้แต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันเด่นชัดบางที่เรียกว่า individual trait มีอยู่ 3 ระดับ คือ

1.2.1 คุณลักษณะเด่น (Cardinal Traits) คือ คุณลักษณะหนึ่ง ๆ ที่มีอยู่ในบุคคล มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลแทบทุกด้าน เป็นลักษณะเด่นของบุคคลที่ปรากฏออกชัดเจนเหนือบุคลิกภาพอื่น ๆ ที่จะเป็นตัวครอบงำพฤติกรรมการแสดงออกต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ซึ่งเมื่อเรานึกถึงเขาก็มักจะนึกถึงลักษณะแบบนี้เสมอ เช่น บุคคลที่ชอบเปิดเผยใจ เรามักจะบอกว่าเขาทำตัวเหมือนฮิตเลอร์

1.2.2 คุณลักษณะร่วม (Central Traits) คือ คุณลักษณะที่หลายคนมีเหมือนกัน พัฒนาการมาจากประสบการณ์ชีวิต ก็จะเป็นคุณลักษณะสรุปรวม เช่น ความซื่อสัตย์ ชอบสังคม เมตตา เป็นต้น

1.2.3 คุณลักษณะทุติยภูมิ (Secondary Traits) คือ ลักษณะที่มีอยู่อย่างผิวเผินในตัวของบุคคลที่ง่ายต่อการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ เจตคติ รสนิยม หรือ ความชอบ เป็นต้น

ออลพอร์ต (Allport) ใช้ลักษณะบุคลิกภาพทั้ง 3 ระดับ อธิบายลักษณะ (Unique) ของแต่ละบุคคลในการทฤษฎีนี้ อธิบายบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล ควรคำนึงสภาพการณ์ในการแสดงออกของบุคคลด้วย เพราะถ้าสถานการณ์แตกต่างกันอาจแสดงพฤติกรรมแตกต่างกัน (ศิริบุรณ์ สายโกศุมและคนอื่นๆ 2532: 118)

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ

4.1 ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพ

ซูเปอร์ (Tolbert. 1974: 31–37 ; citing Super. 1957) ได้เสนอทฤษฎีการพัฒนาการด้านอาชีพ ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

2.1. บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านความสามารถ ความสนใจและบุคลิกภาพ การเลือกอาชีพจึงควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลความสามารถหลาย ๆ ด้านในตัวบุคคล (Multipotentiality) ทำให้บุคคลแต่ละคนมีคุณสมบัติเหมาะกับอาชีพแต่ละอาชีพต่างกัน อาชีพแต่ละอาชีพมีแบบแผนของลักษณะความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพที่กว้างขวางพอที่จะทำให้บุคคลแต่ละคนเหมาะกับอาชีพที่ต่างกัน บุคคลหนึ่งจะมีความเหมาะสมสำหรับหลายอาชีพได้ และอาชีพหนึ่งก็อาจจะเหมาะสมสำหรับคนหลายประเภทความสนใจในอาชีพ ความสามารถ สภาพแวดล้อมของชีวิตและการทำงานตลอดจนความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเอง เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลาและประสบการณ์ กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตของบุคคล เป็นไปตามลำดับขั้นดังนี้ คือ

2.1.1 ขั้นการเจริญเติบโต (Growth Stage) เริ่มตั้งแต่เกิดจนอายุ 14 ปี เป็นระยะที่เด็กกำลังเจริญเติบโต

2.1.2 ขั้นการสำรวจ (Exploration Stage) ระหว่างอายุ 15 ปี ถึง 24 ปี เป็นระยะ ที่บุคคลพยายามทำความเข้าใจตนเองสำรวจตนเอง สำรวจอาชีพในขณะที่อยู่ในระหว่างศึกษาในการทำกิจกรรมต่างๆ หรือในขณะที่ฝึกงาน เพื่อที่จะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองและเริ่มทำงานในอาชีพที่ได้เลือกไว้

2.1.3 ขั้นการสร้างหลักฐาน (Establishment Stage) ระหว่างอายุ 25 ปี ถึง 44 ปี เป็นระยะที่บุคคลต้องการมีครอบครัวมีอาชีพแน่นอนมีบทบาทในสังคมมีบ้านอยู่อาศัยสร้างหลักฐานมั่นคงให้กับตนเอง

2.1.4 ขั้นของการดำรงชีวิตที่มั่นคง (Maintenance Stage) เป็นช่วงอายุระหว่าง 45 – 64 ปี เป็นช่วงที่บุคคลเห็นความสำคัญของครอบครัว พยายามทำตนให้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่รู้จักของบุคคลในสังคม และความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

2.1.5 ขั้นของความเสื่อม (Decline Stage) เป็นช่วงอายุตั้งแต่ 65 ปี ขึ้นไป เป็นช่วงที่ทำงานมีน้อยลง มีความรับผิดชอบ และมีบทบาทในสังคมน้อยลง

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า การพัฒนาอาชีพในแต่ละช่วงชีวิต บุคคลควรได้รับการแนะแนวทางอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เหมาะสมกับบุคคลนั้น บุคคลที่มีความพึงพอใจในงานอาชีพ งานนั้นเข้ากันได้กับวิถีชีวิต ความสามารถ ความต้องการ ระดับความพอใจขึ้นอยู่กับการพัฒนาอัตมโนทัศน์ของบุคคลแต่ละคน

4.2 ทฤษฎีและแนวคิดการเลือกอาชีพ

ทฤษฎีและแนวคิดการเลือกอาชีพ เป็นสิ่งสำคัญในการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ที่จะประกอบอาชีพ ดังที่

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529: 91-94 ; อ้างอิงจาก ไครท์ส. 1971) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพเพื่อเป็นพื้นฐานในการตั้งทฤษฎีการเลือกอาชีพไว้ดังต่อไปนี้

1. การเลือกอาชีพขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความเป็นจริงมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าเขาจะประกอบอาชีพอะไร

2. ความชอบในอาชีพ การที่บุคคลประสงค์ หรืออยากจะประกอบอาชีพนั้นๆ ถ้าในสภาพความเป็นจริงเปิดโอกาสให้

3. ความปรารถนา หรือ ความมุ่งหวังในอาชีพ ได้แก่ การที่บุคคลนั้นมุ่งหวังว่าจะประกอบอาชีพอะไร

4. ความสนใจในอาชีพ มีความคล้ายคลึงกับความชอบในอาชีพ แต่มีความเป็นจริงมากกว่า เพราะความสนใจมีความสัมพันธ์กับการเข้ามาเป็นสมาชิกในอาชีพนั้นๆ

สรุปได้ว่า จากแนวคิดที่กล่าวแล้วข้างต้น มีความเป็นอิสระต่อกันแต่จะมีความสัมพันธ์เป็นแบบต่อเนื่อง ไครท์ส ได้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของการเลือกอาชีพไว้ดังนี้

1. การเลือกอาชีพ เป็นพฤติกรรมที่เป็นระบบ ไม่ใช่พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยความบังเอิญ แต่ละบุคคลจะมีการเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน

2. การเลือกอาชีพ มีความสำคัญอย่างมีนัยสำคัญกับตัวแปรต่าง ๆ เช่น

2.1 ตัวแปรสิ่งเร้า (Stimulus Variables) ได้แก่

2.1.1 วัฒนธรรม มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ แต่ผลของวัฒนธรรมที่มีต่อการเลือกอาชีพไม่เป็นแบบแผนเดียวกัน เพราะยังไม่เกี่ยวข้องกับระดับชั้นต่างๆ ในสังคม

2.1.2 ระดับชั้นทางสังคม มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ เช่น วัฒนธรรม เชาวนปัญญา

2.1.3 เชื้อชาติ มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ

2.1.4 พื้นฐานทางภูมิศาสตร์ จะพบว่า การเลือกอาชีพในชนบทและในเมืองมีความแตกต่างกันมาก

2.1.5 ชุมชน เพื่อน และจรรยาบรรณในกลุ่มอาชีพ ยังสรุปแน่ชัดไม่ได้ว่ามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ

2.1.6 ครอบครัว อาชีพบิดา และการเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์กันส่วนการเลียนแบบจากบิดามารดาและความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับการเลือกอาชีพยังไม่สามารถสรุปได้

2.1.7 โรงเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของประสบการณ์ในการศึกษากับการเลือกอาชีพยังมีจำกัด แต่มีข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนอาจจะเป็นตัวกลางที่สำคัญในการเลือกอาชีพ

2.2 ตัวแปรตอบสนอง (Response Variables) ได้แก่

2.2.1 ความถนัดทั่วไป ความสามารถทางสมอง ไม่เพียงแต่จะมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพเท่านั้น แต่ยังมีความสัมพันธ์กับความชอบ และความปรารถนาหรือความมุ่งหวังในอาชีพด้วย

2.2.2 ความสนใจมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ และความสนใจที่วัดได้จากแบบสำรวจความสนใจในอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในอาชีพและการเลือกอาชีพของเพศหญิงจะมีความสัมพันธ์สูงกว่าของเพศชาย

2.2.3 บุคลิกภาพ มีหลักฐานสนับสนุนว่า อัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ ที่กล่าวถึง การเชื่อมโยงของตัวแปรทั้งสองนี้ นอกจากนี้ มีงานวิจัยบางเรื่องได้ศึกษาถึงการประเมินตนเอง ประโยชน์ในการเสี่ยง

ค่านิยมและเป้าหมายชีวิต ว่าจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ แต่ยังไม่สามารถสรุปได้แน่นอน เท่ากับอัตมโนทัศน์หรืออัตมโนคติ

3. การเลือกอาชีพ

ศุภวดี บุญญวงศ์ (2528: 20-22) ได้กล่าวถึงการเลือกอาชีพไว้ว่า การเลือกอาชีพเปรียบเสมือนการเลือกคู่ครองบางคนได้รับความสำเร็จในอาชีพซึ่งเหมือนกับผู้ที่ได้รับความสำเร็จในชีวิตครอบครัวยังมีความมั่นคงอยู่ดีมีสุขบางคนก็ล้มเหลวในอาชีพหรือไม่มีอาชีพเพราะขาดความสามารถหรืออุปนิสัยไม่เอื้ออำนวย การเข้าสู่อาชีพก็เช่นกันกับการเข้าสู่ชีวิตครอบครัว กล่าวคือ เป็นการเลือกความพอใจของตนหรือผู้ใหญ่อ้างอิงให้ มีอาชีพโดยเหตุการณ์นำไปมีอาชีพด้วยการศึกษาเล่าเรียน และมีอาชีพเพราะมีความใกล้ชิดกับอาชีพนั้น ๆ รวมทั้งกล่าวถึงหลักการเลือกอาชีพ โดยทั่ว ๆ ไปดังต่อไปนี้

1. การเลือกอาชีพตามความรู้สึกรักชอบและสนใจ ย่อมจะได้รับความสำเร็จด้านอาชีพสูงกว่าการประกอบอาชีพโดยไม่ชอบ ไม่มีความถนัด
2. การเลือกอาชีพโดยการทดลองปฏิบัติมีโอกาสที่จะช่วยให้บุคคลตัดสินใจในการเลือกอาชีพได้ดีขึ้น
3. การเลือกอาชีพตามวัยและวุฒิภาวะ บุคคลมีความสนใจในอาชีพต่างกันตามวัยและวุฒิภาวะ
4. การเลือกอาชีพตามกลุ่มอาชีพ บุคคลจะต้องสำรวจตนเองให้ชัดว่า ตนจะออกมาในกลุ่มอาชีพของสิ่งแวดล้อมแบบใด แล้วจึงเลือกหรือสร้างงานที่เกี่ยวกับข้ออยู่ในกลุ่มอาชีพนั้น ๆ ให้เกิดผลและมีความก้าวหน้าต่อไป
5. การเลือกอาชีพตามพื้นฐานของครอบครัวและสิ่งแวดล้อม การตัดสินใจของบุคคลมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องโดยตรงกับพื้นฐานครอบครัว และสังคมแวดล้อมของบุคคลเป็นอย่างมากอีกด้วย เช่น ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษา ผู้ปกครองและรายได้ของผู้ปกครอง

จากแนวคิดที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า การเลือกอาชีพมีปัจจัยพื้นฐานหลายอย่างซึ่งเป็นพื้นฐานของความเป็นจริง เช่น ความชอบความสนใจในอาชีพ และความปรารถนาหรือความมุ่งหวังในอาชีพ ซึ่งการเลือกอาชีพจะมีความสัมพันธ์กับ วัฒนธรรม ระดับชั้นทางสังคม เชื้อชาติ พื้นฐานภูมิศาสตร์ กลุ่มเพื่อน ครอบครัวและโรงเรียน และนอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตอบสนองได้แก่ ความถนัด ความสนใจ และบุคลิกภาพอีกด้วย

5. การสร้างและพัฒนาแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์

ในการสร้างเครื่องมือวัดลักษณะใด ๆ ผู้สร้างจะต้องเรียนรู้ในสิ่งที่วัด และต้องมีความรู้ในกระบวนการหรือวิธีการวัด (Assessment Methodology) เช่น ถ้าต้องการวัดผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาชีววิทยา ผู้สร้างเครื่องมือต้องมีความรู้ ว่าวิชาชีววิทยามีจุดมุ่งหมายหลักในการเรียน

อย่างไร สอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายอะไรบ้าง และเนื้อหาทางชีววิทยานั้นมีอะไรบ้าง แตกออกเป็นเนื้อหาย่อยๆ ได้กี่หมวด กี่หน่วย กี่ประเด็น (อุทุมพร จามรมาน. 2532: 7)

การได้มาซึ่งเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียนแยกตามขั้นตอนการดำเนินงานได้เป็น 2 ตอน คือ ขั้นตอนในการสร้างกับขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือ ขั้นตอนการสร้างเริ่มตั้งแต่การกำหนดแนวคิด ขอบเขต การตีความหมายลักษณะที่จะวัด การกำหนดจำนวนข้อความและรูปแบบการเขียน คำชี้แจง การเขียนข้อความ การทดลองใช้ และการปรับปรุงเครื่องมือวัด

ส่วนขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือนั้นจะเริ่มจากการนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ใหญ่ขึ้น วิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ จัดทำคู่มือที่เกี่ยวกับการแปลและการใช้เครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นที่ 1 การกำหนดขอบเขต

ผู้สร้างเครื่องมือต้องตอบคำถามต่อไปนี้ก่อนคือ

- ก. สร้างไปทำไม
- ข. ใครจะเป็นผู้ตอบ
- ค. จะใช้เครื่องมือในกาละและเทศะอะไรบ้าง
- ง. ใครจะเป็นผู้ใช้เครื่องมือนี้
- จ. ในการใช้เครื่องมือ มีเวลาให้เท่าไร
- ฉ. ในการสร้างเครื่องมือ มีแรงงาน เวลา และเงินมากน้อยเพียงไร
- ช. ต้องการให้เป็นเครื่องมือระดับมาตรฐานหรือไม่

การตอบคำถามข้างบนนี้ ก็เพื่อให้ผู้สร้างได้เกิดความชัดเจนในสิ่งที่จะวัดมองเห็นความเป็นไปได้ในการสร้างเครื่องมือ และกำหนดขอบเขตการวัดได้ชัดเจน โดยเครื่องมือจะต้องสร้างตามจุดมุ่งหมายที่ระบุไว้ในหลักสูตร

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายในที่นี้ได้แก่ จุดมุ่งหมายในการวัด ซึ่งเป็นความคาดหวังของผู้สร้างเครื่องมือว่า เครื่องมือนี้จะนำไปใช้วัดลักษณะของผู้เรียนในด้านสมอง จิตใจ หรือการปฏิบัติ

จุดมุ่งหมายในการวัดจำแนกออกเป็น 3 ด้านคือ

1. ด้านที่เกี่ยวกับสมอง
2. ด้านที่เกี่ยวกับความรู้สึก อารมณ์
3. ด้านที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ

การเขียนจุดมุ่งหมายในการวัดจะต้องมีความชัดเจน ถ้าสามารถเขียนเป็นพฤติกรรมได้ ซึ่งเรียกว่า จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (Behavioral Objectives) ได้ยิ่งดี

ขั้นที่ 3 การระบุเนื้อหาที่จะวัด

ผู้สร้างต้องมีความรู้อย่างแตกฉานในสิ่งที่จะวัด สามารถจำแนกเนื้อหาที่จะวัดออกเป็นหมวด หน่วย หมู่ หรือย่อยได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์ และถูกต้อง

ผู้สร้างที่เป็นนิสิตนักศึกษา ต้องจำแนกเนื้อหาออกเป็นหมวด หน่วยให้ได้ โดยอาศัยการอ่านเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องแล้วจึงให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาถึงความครบถ้วน สมบูรณ์ และถูกต้อง ในกรณีที่ต้องการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้สร้างต้องสามารถพิจารณาว่าผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญนั้นเป็นผู้รู้ในเนื้อหานั้นๆ อย่างจริงจัง สามารถพิจารณาว่าเนื้อหาดังกล่าวจำแนกออกได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และครบถ้วน

ขั้นที่ 4 การทำตารางโครงสร้างซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาและจุดมุ่งหมายในการวัด พร้อมทั้งนำหน้าที่แสดงเป็นร้อยละ ซึ่งสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดมุ่งหมายที่ปรากฏในวิชา / หลักสูตร

ขั้นที่ 5 การให้น้ำหนักในตารางโครงสร้าง

การให้น้ำหนักส่วนใหญ่ระบุด้วยค่าร้อยละ โดยที่ผลรวมทั้งหมดคือ 100% การกำหนดน้ำหนักนี้ ผู้สร้างต้องกำหนดเอาว่าจะใช้เนื้อหา หมวด หน่วย เรื่องใดเป็นค่าเท่าใด และจุดมุ่งหมายใดเป็นค่าเท่าไร การกำหนดน้ำหนักนี้ถ้าเป็นเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้การวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย และเนื้อหาของหลักสูตร วิชา ตลอดจนคาบที่สอน จากแผนการสอนของครู แล้วระบุเป็นน้ำหนักประมาณ ถ้าเป็นการสร้างเครื่องมือวัดลักษณะอื่นใช้การอิงทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 6 การกำหนดประเภทของข้อ ประเภทเครื่องมือ คะแนนรายข้อ และจำนวนข้อ

การตัดสินใจเกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือ ประเภทของข้อว่าจะมีกี่ประเภท ผู้สร้างต้องตอบคำถามให้ได้ว่าการสร้างเครื่องมือนี้จะมีเวลาตอบนานเท่าไรจะให้การตอบโดยการทำเครื่องหมายหรือเติมคำ หรือเขียนข้อความ เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดจำนวนข้อ ที่ควรจะมีการให้คะแนนรายข้อก็เช่นกันผู้สร้างต้องกำหนดให้ได้ว่า จะให้คะแนนแต่ละข้อเท่ากัน หรือต่างกัน และจะให้คะแนนแต่ละข้อเป็นเท่าไร เช่น ให้คะแนนข้อละ 1 คะแนนเท่ากัน หรือต่างกัน 0 ในกรณีที่เติมคำ วลี ประโยค ก็ให้คะแนนมากขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด เช่น 5 คะแนน 10 คะแนน เป็นต้น

การกำหนดจำนวนข้อต้องให้เป็นสัดส่วนกับน้ำหนักในตารางโครงสร้าง เช่น ถ้ากำหนดน้ำหนักไว้ 30 % กับ 40 % จำนวนข้อตามน้ำหนักต้องเป็นสัดส่วนกับเนื้อหา และจุดมุ่งหมายที่กำหนด

ขั้นที่ 7 การเขียนข้อความก็คือ เขียนให้สอดคล้องระหว่างเนื้อหา จุดมุ่งหมายที่วัด และประเภทของข้อความ ข้อความที่เขียนจะต้องใช้ภาษาที่ถูกต้องทั้งไวยากรณ์ ตัวสะกด ตลอดจนประเด็นที่เขียนต้องเป็นประเด็นที่มีนัยเดียวสำหรับข้อความที่ให้กาเครื่องหมายตอบ ถ้าเป็นข้อความที่ให้ตอบความเรียง ควรระบุคำถามให้ชัดเจน

ขั้นที่ 8 การจัดทำเครื่องมือ

เมื่อเขียนข้อความได้ครบถ้วนแล้ว จัดเรียงข้อความตามประเภทของข้อความไว้พวกเดียวกัน แบ่งหมวดหมู่ของข้อความตามประเภท เขียนคำชี้แจง คำนำ หรือวิธีการตอบให้ชัดเจน จัดพิมพ์เป็นเครื่องหมายให้สวยงาม น่าสนใจและน่าตอบ

ขั้นที่ 9 การทดลองใช้

เมื่อจัดพิมพ์เรียบร้อยแล้ว ผู้สร้างตรวจสอบเครื่องมือในด้านภาษาเป็นรายข้อทั้งไว้ระยะหนึ่ง แล้วทดลองตอบเองเพื่อทดสอบว่า ตนเองอ่านเข้าใจหรือไม่ ตนเองตอบใช้เวลานานเท่าไร แก้ไขปรับปรุง แล้วจัดพิมพ์ตามจำนวนคนที่คาดการณ์ไว้

การเลือกกลุ่มทดลองใช้ในข้อนี้ ไม่ควรใช้กลุ่มใหญ่ ควรเลือกผู้ตอบที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะใช้จริง จำนวนประมาณ 5 – 10 คน ให้แต่ละคนตอบคำถาม จับเวลา การตอบทั้งหมด สังเกตพฤติกรรมการตอบว่ามีอาการสงสัยในข้อใด บันทึกพฤติกรรมดังกล่าว เมื่อตอบแล้วให้สัมภาษณ์ ผู้ตอบว่ามีความเห็นในการตอบอย่างไร ข้อใดตอบได้ ไม่ได้ ข้อสงสัย ข้อใดเข้าใจยากและข้อใดควรแก้ไข

การตัดข้อความทิ้ง ตลอดจนการเขียนใหม่ หรือแก้ไขปรับปรุง ผู้สร้างต้องอิงตารางโครงสร้างเสมอ มิฉะนั้นเครื่องมือนี้จะคลาดเคลื่อนไปจากแผนที่วางไว้

6. การหาคุณภาพของแบบทดสอบและเกณฑ์ปกติ

บุญชม ศรีสะอาด. (2535: 50-51) กล่าวว่า แบบทดสอบหรือข้อคำถาม (Items) หรืองานชุดใดๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อนำไปเร้าหรือชักนำให้กลุ่มตัวอย่างตอบสนองออก การตอบอาจอยู่ในรูปของการเขียนตอบ การพูด การปฏิบัติ ที่สามารถสังเกตได้วัดให้เป็นปริมาณได้ ซึ่งแบบวัดที่ใช้ในการทดสอบนี้คือ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพและสังคม (Personal-Social test) ซึ่งแบบวัดที่ใช้ในการทดสอบที่ใช้วัดคุณลักษณะในตัวบุคคล การปรับตัวให้เข้ากับสังคม เช่น วัดเจตคติ วัดความวิตกกังวล

6.1 อำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (Discrimination Index)

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543: 299) กล่าวว่า อำนาจจำแนก หมายถึง ความสามารถในการแยกลักษณะคน 2 กลุ่มได้ นั่นคือการแยกคนที่มีความสูง กับคนที่มีคุณลักษณะต่ำได้ การหาอำนาจจำแนกของเครื่องมือนี้ ล้วน สายยศ (2543: 299-309) กล่าวว่า การหาอำนาจจำแนกมีหลายแบบขึ้นอยู่กับธรรมชาติของคะแนนที่ได้จากเครื่องมือ นั้นๆ วิธีการหาที่ได้จากความรู้สีกมีดังนี้

ก. ดัชนีพอยท์ไบซีเรียล (Point-Biserial Index) ดัชนีแบบนี้เป็นลักษณะสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวหรือคะแนน 2 กลุ่มแต่มีข้อตกลงว่า คะแนนกลุ่มหนึ่งเป็นแบบค่าความต่อเนื่อง อีกหนึ่งกลุ่มเป็นแบบไม่ต่อเนื่องมี 2 กลุ่ม

ข. ดัชนีสหสัมพันธ์เพียร์สัน เนื่องจากกรณีมีข้อตกลงว่า กรณีตัวเลือกเป็นคะแนนแบบช่วงเท่ากัน เช่น 1,2,3,4 หรือมากกว่านั้นก็ได้ ด้านคะแนนมากมักเห็นด้วยอย่างมาก หรือมีคุณลักษณะนั้นอย่างมาก เมื่อผู้ตอบเลือกตอบตัวเลือกที่มีคะแนนมาก ย่อมได้คะแนนรวมมากด้วย หรือผู้ตอบเลือกตอบตัวเลือกที่มีคะแนนน้อย ย่อมได้คะแนนรวมที่น้อยด้วย ลักษณะของคะแนน 2 อย่างขึ้นลงตามกัน แสดงว่าข้อนั้นจำแนกได้ แต่ถ้าไม่ขึ้นลงตามกันแสดงว่าค่าของอำนาจจำแนกไม่ดีหรืออาจขึ้นลงกลับกันแปลว่าเป็นข้อที่ไม่ดี

การทดสอบนัยสำคัญของค่าอำนาจจำแนก สามารถตรวจสอบได้จากตารางทดสอบค่าวิกฤตของ r แบบเพียร์สัน

ค. อำนาจจำแนกจากการทดสอบที (t-test Index) การใช้ดัชนีนี้เสนอโดย A.L.Edwards ในปี 1975 ในกรณีคะแนนแสดงความรู้สึกแต่ละข้อมีมากกว่า 1 คะแนน แต่ละข้ออาจให้คะแนนเหมือน ๆ กัน นั่นคือ ถ้า 3 ก็คะแนน 3 เหมือนกันหมด โดยหลักการก็คือพยายามหาความแตกต่างของกลุ่มที่ได้คะแนนสูงกับกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ ว่าทำข้อนั้น ๆ ได้คะแนนเป็นไปตามความจริง ค่า t ที่ยอมรับคือ 1.75 ตามแนวมาตรฐานของ Edwards หรือสามารถหาค่า t แล้วไปเปิดตารางทดสอบค่า t และดู df กำหนดระดับนัยสำคัญ

ง. การหาค่าอำนาจจำแนกรวมทั้งฉบับ หาได้ ดังนี้

วิธีที่ 1 กรณีหาอำนาจจำแนกเป็นค่าสหสัมพันธ์ ในแต่ละข้อ ถ้าต้องการหาค่าอำนาจจำแนกรวม จะเอาค่าอำนาจจำแนกมาเฉลี่ยโดยตรงไม่ได้ เพราะตัวเลขค่าสหสัมพันธ์มีช่วงไม่เท่ากัน การบวกเลขกันจึงไม่สามารถแปลความหมายได้ จึงนิยมเปลี่ยนค่าอำนาจจำแนก r เป็นคะแนนช่วงเท่ากันคือ z ก่อน ค่า z ตัวนี้เรียกว่า Fisher's z เมื่อคำนวณค่า z ได้แล้วสามารถเปิดหาค่า r กลับได้โดยดูจากค่าของ Fisher's z

วิธีที่ 2 พิจารณาการกระจายของคะแนนกิลฟอร์ด (Guilford.1954) ให้ความคิดว่าข้อสอบจะจำแนกแต่ละคนได้ก็ต่อเมื่อคะแนนการแจกแจงกระจาย การพิจารณาจากการแจกแจงของคะแนนของข้อสอบจึงเป็นแนวทางการหาค่าอำนาจจำแนกอย่างหนึ่ง แต่ละคนจะจำกันได้ ถ้าแต่ละคนทำคะแนนได้แตกต่างกัน การเอาคะแนนข้อสอบมาสัมพันธ์กับคะแนนการตอบของคนมองในรูปของความถี่แต่ละคะแนนจึงทำให้ได้สูตรการจำแนกเกิดขึ้น G.P.Ferguson คิดสูตรนี้เมื่อปี 1949

6.2 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability)

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543: 310-317) กล่าวว่า การหาความเชื่อมั่นต้องพิจารณาคะแนนจากตัวเลือกให้ดี เพื่อจะได้พิจารณาว่าแบบนั้น ๆ เหมาะสมกับข้อตกลงเบื้องต้นของการหาความเชื่อมั่นสูตรใด แต่ที่นิยมกันมากมักจะหาความเชื่อมั่นดังต่อไปนี้

6.2.1 แบบสอบซ้ำ (Test-Retest) หมายความว่า สอบวัดความรู้สึกของกลุ่มหนึ่งครั้งแรกแล้ว เว้นระยะเวลาพอเหมาะแล้วนำแบบทดสอบชุดเดิมไปสอบกลุ่มหรือคนเดิมอีกครั้งหนึ่ง ถ้าข้อเท็จจริงดี ความรู้สึกของคนเดียวกันต่อสิ่งหนึ่ง ในระยะเวลาไม่นานนักก็น่าจะ

เหมือนเดิม คะแนนที่ได้น่าจะเท่าเดิม การหาสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแบบนี้ ต้องใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

6.2.2 แบบทดสอบคู่ขนาน (Alternative Forms หรือ Parallel Forms) ข้อสอบที่เป็นคู่ขนานนั้น ต้องคำนึงเกณฑ์เหล่านี้

- ก. วัดเป้าเดียวกัน หรือมุ่งวัดสิ่งเดียวกัน
- ข. มีความยากง่ายหรือสัดส่วนของการตอบได้คะแนนแต่ละแบบทดสอบพอ ๆ กัน
- ค. มีความแปรปรวนจากคะแนนการวัดพอ ๆ กัน
- ง. ถ้าเป็นข้อสอบที่วัดองค์ประกอบเดียวกันหลาย ๆ ข้อ สามารถสุ่มแยกออกเป็นสองฉบับให้มีจำนวนข้อเท่า ๆ กันได้

6.2.3 แบบหาความคงเส้นคงวภายใน (Internal Consistency) เป็นการสอบเพียงครั้งเดียวสามารถหาการกระจายของแต่ละข้อว่าเป็นอย่างไร และหาการกระจายของคะแนนรวมทั้งหมดเป็นเท่าไร แล้วนำมาหาความเกี่ยวพันกัน ความเชื่อมั่นที่นิยมใช้คือสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัทซ์ (Cronbach.1991)

6.2.4 การหาความเชื่อมั่นโดยอาศัยสหสัมพันธ์ภายในของแต่ละข้อ การหาความเชื่อมั่นแบบแอลฟาก็เป็นตระกูลเดียวกันกับการหาความเชื่อมั่นแบบสเปียร์แมน-บราวน์ (Spearman-Brown) และแบบคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson-20) กลุ่มการหาความเชื่อมั่นแบบนี้จริง ๆ มาจากการหาความสัมพันธ์ภายในของแต่ละข้อนั่นเอง

6.2.5 องค์ประกอบหรือปัจจัยที่มีผลต่อค่าของความเชื่อมั่น ความเชื่อมั่นจะมีค่ามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างแต่ที่นำมาคิดแก้ไขดังนี้ 1) ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง 2) ความเป็นเอกพันธ์ของข้อสอบ 3) จำนวนของข้อสอบ

6.2.6 ระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับ ในการพิจารณาว่าค่าความเชื่อมั่นเท่าไรจึงจะเป็นที่ยอมรับได้นั้นขึ้นอยู่กับชนิดของเครื่องมือวัด

6.3 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (Validity)

ลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543: 318-329) แบ่งความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดตามลักษณะหรือจุดประสงค์ที่ต้องการวัดเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 3 กลุ่ม ดังนี้

- 6.3.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
- 6.3.2 ความเที่ยงตามโครงสร้าง (Construct Validity)
- 6.3.3 ความเที่ยงตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion-related Validity)

6.4 เกณฑ์ปกติ (Norms)

ลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543: 316-317) กล่าวว่า การสร้างเกณฑ์ปกติมีการสร้างโดยยึดหลักการทางสถิติหลายอย่าง เช่น

6.4.1 เกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile norms) เกณฑ์แบบนี้สร้าง จากคะแนนดิบที่มาจากประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างที่ตัวแทนที่ดี แล้วดำเนินการตามวิธีการสร้าง เกณฑ์ปกติแต่พอถึงค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ก็หยุดแค่นั้น เกณฑ์ปกติแบบนี้เป็นคะแนนจัดอันดับ เท่านั้น จะนำมาบวกลบกันไม่ได้ แต่สามารถเปรียบเทียบและแปลความหมายได้

6.4.2 คะแนนปกติคะแนนที (T-Score Norms) นิยมใช้กันมากเพราะเป็นคะแนน มาตรฐานสามารถนำมาบวกลบและเฉลี่ยได้ มีค่าเหมาะสมในการแปลความหมาย คือมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 100 มีคะแนนเฉลี่ย 50 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10

6.4.3 เกณฑ์ปกติสเตนไลน์ (Stanin norms) คะแนนแบบนี้เป็นคะแนน มาตรฐานชนิดหนึ่ง แต่มีค่าเพียง 9 ตัว (Standard nine point) ค่าตั้งแต่ 1 ถึง 9 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่คะแนน 5 คะแนนมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานประมาณ 2 คะแนน วิธีการหามักจะเทียบจาก เปอร์เซ็นต์ของคะแนนเรียงตามค่าจะสะดวกกว่า

6.4.4 เกณฑ์ปกติตามอายุ (Age norms) แบบทดสอบมาตรฐานบางอย่างหา เกณฑ์ปกติตามอายุ เพื่อดูพัฒนาการในเรื่องเดียวกันว่า อายุต่างกันจะมีพัฒนาการอย่างไร โดยมากจะเป็นแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาและความถนัดจะหาเกณฑ์ปกติโดยวิธีนี้ ส่วนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จะหาเฉพาะแบบทดสอบที่เป็นพื้นฐานจริง ๆ เช่น ภาษา และคณิตศาสตร์ เป็นต้น

6.4.5 เกณฑ์ปกติตามระดับชั้น (Grade norms) เป็นการหาเกณฑ์ปกติตาม ระดับชั้นว่าคะแนนเท่าไรควรจะอยู่ระดับไหนจึงเหมาะสม แบบทดสอบที่จะทำเกณฑ์ปกติชนิดนี้ได้ ก็ต้องเป็นเนื้อหาเดียวกัน

6.5 ชนิดของเกณฑ์ปกติ

เกณฑ์ปกติแบ่งชนิดได้ตามลักษณะของประชากรและตามลักษณะของการใช้สถิติ การเปรียบเทียบ การแบ่งตามลักษณะของประชากร แบ่งได้ดังนี้

1.1 เกณฑ์ปกติระดับชาติ (National norms) การสร้างเกณฑ์ปกติระดับชาตินั้น ใช้ประชากรที่นิยามไว้มากมายทั่วประเทศ เช่น หาเกณฑ์ปกติของวิชาเลขคณิตระดับ ประถมศึกษาปีที่ 4 ระดับชาติ ก็ต้องสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั่วประเทศ หรือสุ่ม ตัวอย่างให้ครอบคลุมทั่วประเทศ จำนวนนักเรียนที่จะต้องสอบจึงมีมาก เพื่อให้รู้ว่าสร้างเมื่อปี พ.ศ. ไດ ก็ต้องกำหนดวันเดือนปีการสร้างไว้ด้วย เพื่อคนใช้เกณฑ์ปกติจะได้รู้ว่าทันสมัยหรือไม่

1.2 เกณฑ์ระดับท้องถิ่น (Local norms) เป็นการสร้างเกณฑ์ปกติระดับเล็ก ลง มา เช่น ระดับจังหวัด หรือ ระดับอำเภอ การสร้างเกณฑ์ปกติระดับนี้ค่าใช้จ่ายจะน้อยลง และเป็น ประโยชน์ในการเปรียบเทียบคะแนนของผู้สอบกับคนทั้งจังหวัดหรืออำเภอ ในการจัดการศึกษา บางครั้ง จังหวัดแต่ละจังหวัดอาจเน้นเนื้อหาวิชาบางวิชาไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะทางด้านวิชาชีพ บางจังหวัดเน้นเกษตร บางจังหวัดเน้นอุตสาหกรรม บางจังหวัดเน้นประมง เป็นต้น วิชาชีพที่มีการเน้นที่แตกต่างกัน การสร้างเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่นจะมีประโยชน์มาก แต่วิชาพื้นฐานอื่น ๆ ก็

สามารถหาเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่นได้เหมือนกัน เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบความสามารถในวิชาการของนักเรียนคนหนึ่งกับคนทั้งจังหวัดหรืออำเภอว่าเด็กคนนั้นสอบแล้วจะอยู่ในระดับใด เก่งหรืออ่อนกว่าคนอื่นเพียงใด เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขได้

1.3 เกณฑ์ปกติของโรงเรียน (School norms) โรงเรียนบางแห่งมีขนาดใหญ่ นักเรียนแต่ละชั้นมีจำนวนมาก เวลาสร้างข้อสอบแต่ละวิชาแต่ละระดับชั้นได้ดีมีมาตรฐานแล้ว จะสร้างเกณฑ์ปกติของโรงเรียนตนเองก็ได้ กรณีสร้างเกณฑ์ปกติของโรงเรียนเดี่ยวหรือกลุ่มโรงเรียนในเครือ เรียกว่า เกณฑ์ปกติของโรงเรียน ใช้ประเมินเปรียบเทียบนักเรียนแต่ละคนกับนักเรียนส่วนรวมของโรงเรียน และใช้ประเมินการพัฒนาของโรงเรียนได้ด้วย โดยดูจากการศึกษาว่าแต่ละปี เด่นหรือด้อยกว่าปีที่สร้างเกณฑ์ปกติเอาไว้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือและตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครแบ่งเป็นเขตการศึกษา จำนวน 3 เขต จำนวน 117 โรงเรียน และมีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 52,528 คน

1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร 9 โรงเรียน จำนวน 1,050 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 นำรายชื่อโรงเรียนทั้งหมดจำนวน 117 คน มาแบ่งตามที่ตั้งเขตการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งมีทั้งหมด 3 เขตการศึกษาและทำการสุ่มอย่างง่าย โดยในแต่ละเขตการศึกษาจะทำการสุ่มโรงเรียนมาเขตการศึกษาละ 3 โรงเรียน รวมเป็น 9 โรงเรียน ได้เป็นโรงเรียนดังต่อไปนี้ โรงเรียนเทพศิลา โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ โรงเรียนวัดรางบัว โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย โรงเรียนศึกษานารี โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มห้องเรียนจากโรงเรียนแต่ละแห่ง โดยใช้วิธีจับฉลากห้องเรียน โรงเรียนละ 3 ห้องเรียน จะได้ห้องเรียนทั้งหมด 27 ห้องเรียน โดยแต่ละห้องเรียนจะให้นักเรียนในห้องทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนนักเรียนห้องเรียนละประมาณ 45 คน รวมทั้งหมด 1,050 คน รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการแบ่งตามเขตการศึกษาทั้ง 3 เขต ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
จำแนกตามเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	ชื่อโรงเรียนที่สุ่มได้ (ประชากร)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
สำนักงานพื้นที่ การศึกษา กรุงเทพมหานคร		
เขต 1	โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย	115
	โรงเรียนศิลาจารย์พัฒนา	120
	โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ	130
เขต 2	โรงเรียนเศรษฐบุตธำเพ็ญ	120
	โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	130
	โรงเรียนเทพศิลา	110
เขต 3	โรงเรียนศึกษานารี	105
	โรงเรียนวัดรางบัว	105
	โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม	115
รวม	9	1,050

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ที่จะประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ที่สร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ จำนวน 70 ข้อ ประกอบด้วยแบบวัด 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 แบบวัดความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 23 ข้อ

ด้านที่ 2 แบบวัดด้านความสนใจในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 20 ข้อ

ด้านที่ 3 แบบวัดด้านบุคลิกภาพของผู้ที่จะประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 27 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษานิยาม ทฤษฎีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการเขียนนิยามศัพท์เฉพาะ

2. เขียนนิยามปฏิบัติการที่แสดงถึงลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมคำนิยามศัพท์เฉพาะ

3. สร้างข้อสอบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 111 ข้อ ประกอบด้วยแบบวัดที่ครอบคลุมใน 3 ด้านดังต่อไปนี้คือ

3.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้านความรู้ ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายในด้านความรู้ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 2 ด้าน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับงานด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของผู้ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 29 ข้อ

3.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้านความสนใจ ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายในการวัดความสนใจของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ประกอบด้วยความสนใจ 2 ด้าน ได้แก่ ความสนใจในอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ความสนใจในข้อมูลข่าวสาร ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามเทคนิคของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 26 ข้อ

3.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้านบุคลิกภาพ ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ประกอบด้วยบุคลิกภาพ 3 ด้าน ได้แก่ บุคลิกภาพทั่วไป ความกระตือรือร้น พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามเทคนิคของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 56 ข้อ

4. นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมจากนั้นนำไปปรับปรุง

5. นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศพร ภาระสกุล ดร.สุวันชัย หวนกลาง อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามเฉพาะและกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นคำนวณหาค่าตรรกษีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป โดยมีการ

คัดเลือกคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้นจำนวน 101 ข้อ โดยมีค่าตรงความสอดคล้องของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมระหว่าง 0.66 – 1.0

6. นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โครงสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด ด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สูตร t-test เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความยากง่ายรายข้อด้านความรู้ เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า p ที่ระดับ 0.20 - 0.80 และความเชื่อมั่นด้านความรู้ โดยใช้สูตร (KR - 20) ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 ด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบัค (α) ด้านความสนใจได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94 ด้านบุคลิกภาพได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95

ผลการวิเคราะห์พบว่า มีคำถามที่ผ่านเกณฑ์จำนวนรวมทั้งสิ้น 70 ข้อ แบ่งเป็นแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความรู้ 23 ข้อ แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจ 20 ข้อ แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพ 27 ข้อ

7. นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมที่คัดเลือกและปรับปรุงจากการทดสอบครั้งที่ 1 มาทดสอบกับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้านความรู้ โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.62 และด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพ โดยสูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (α) ด้านความสนใจได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 และด้านบุคลิกภาพ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93

8. นำแบบทดสอบที่หาความเชื่อมั่นแล้วจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มและนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด 9 โรงเรียน จำนวน 1,050 คน ด้านความรู้ได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.71 – 0.80 ด้านความสนใจได้ค่าอำนาจจำแนก (t) ระหว่าง 47.46 – 77.38 ด้านบุคลิกภาพได้ค่าอำนาจจำแนก (t) ระหว่าง 11.52 – 78.75 ค่าความเชื่อมั่นด้านความรู้โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน เท่ากับ 0.87 ค่าความเชื่อมั่นด้านความสนใจและบุคลิกภาพโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (α) เท่ากับ 0.95 และ 0.93 ตามลำดับ ต่อจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาเกณฑ์ปกติ (Norm)

ตัวอย่าง แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ด้านความรู้

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นงานบริการที่จะต้องเอาใจใส่ลูกค้า		
2	ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่สุภาพ		

การตรวจให้คะแนน ด้านความรู้ด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ถ้าตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ด้านความสนใจ

ข้อ	ข้อความ	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	ไม่ จริง น้อย
1	ข้าพเจ้าสนใจงานด้านการให้บริการผู้อื่น					
2	ข้าพเจ้าสนใจที่จะพบปะผู้คน					

การตรวจให้คะแนนแบบวัดความสนใจด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม เป็นดังนี้

ข้อความทางบวก

จริงมากที่สุด 5 คะแนน จริงมาก 4 คะแนน จริงปานกลาง 3 คะแนน จริงน้อย 2 คะแนน ไม่จริงเลย 1 คะแนน

ข้อความทางลบ

จริงมากที่สุด 1 คะแนน จริงมาก 2 คะแนน จริงปานกลาง 3 คะแนน จริงน้อย 4 คะแนน ไม่จริง
เลย 5 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้าน
บุคลิกภาพ

ข้อ	ข้อความ	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
1	ข้าพเจ้ามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น					
2	ข้าพเจ้าสามารถพูดคุยได้กับทุกคน					

การตรวจให้คะแนนแบบวัดความสนใจด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม เป็นดังนี้

ข้อความทางบวก

จริงมากที่สุด 5 คะแนน จริงมาก 4 คะแนน จริงปานกลาง 3 จริงน้อย 2 ไม่จริงเลย 1 คะแนน

ข้อความทางลบ

จริงมากที่สุด 1 คะแนน จริงมาก 2 คะแนน จริงปานกลาง 3 คะแนน จริงน้อย 4 คะแนน ไม่จริงเลย 5 คะแนน

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยจะนำหนังสือไปด้วยตนเอง
2. ผู้วิจัยประสานงานกับครูแนะแนวในโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เตรียมแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่จะทำการทดสอบแต่ละครั้งวางแผนการดำเนินการสอบล่วงหน้า
4. อธิบายให้ผู้ทำการทดสอบทุกคนเข้าใจวิธีการทำแบบทดสอบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม และวิธีตอบ ก่อนที่จะให้ทุกคนเริ่มต้นทำ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้กับนักเรียนจำนวน 9 โรงเรียน โรงเรียนละ 135 ชุด รวมทั้งสิ้น 1,215 ชุด และเก็บรวบรวมแบบวัดคืนมาได้จำนวนทั้งสิ้น 1,115 ชุด มีแบบวัดที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 65 ชุด และมีฉบับที่นักเรียนตอบครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 1,050 ชุด คิดเป็น 86.4 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนแบบวัดที่แจกไปทั้งหมด
6. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมมาตรวจคะแนนและวิเคราะห์ผลด้วยวิธีการทางสถิติ

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 หาสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

1.2 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) ใช้สูตรของโรวินลลี และแฮมเบลตัน

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1

$\sum R$ แทน ผลรวมของการพิจารณา

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.3 หาค่าอำนาจจำแนกด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ ,อังคณา สายยศ 2538 : 215-217) โดยใช้สูตรของเอดเวิร์ด (Edwards)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N_H + N_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

X_H แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

X_L แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S_H^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S_L^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

N_H แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูง

N_L แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ

1.4 ความยากง่ายของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความรู้

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	p	แทน	ดัชนีความยากง่าย
	R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบข้อสอบทั้งหมด

1.5 ความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการ
ท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความรู้ โดยใช้สูตร KR – 20
คูเดอร์ ริชาร์ดสัน

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right)$$

r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบวัด
n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ = จำนวนคนที่ทำถูก / จำนวนคนทั้งหมด
q	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ หรือ คือ 1- p
S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น

1.6 ความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการประกอบอาชีพการ
ท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความสนใจ
และบุคลิกภาพ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ \frac{1 - \sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

1.7 สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยหาคะแนนที่ปกติจากการหาตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Score) แล้วนำค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็น
คะแนนที่ (Normalized T-Score) ซึ่งหาเปอร์เซ็นต์ไทล์จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สาย
ยศ. 2541 : 310)

$$PR = 100 \{ cf - (f/2) \} / N$$

เมื่อ	PR	แทน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
	f	แทน	ความถี่ของแต่ละช่วงคะแนน
	cf	แทน	ความถี่สะสม
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC โดยมีการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา โดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและตามโครงสร้างโดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ
3. วิเคราะห์รายข้อ เพื่อทดสอบความแตกต่างในการตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย (t-test) ของกลุ่ม 2 กลุ่ม
4. วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient)
5. วิเคราะห์การสร้างเกณฑ์ปกติ โดยหาคะแนนที่ปกติจากตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

M	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Max	แทน	ค่าคะแนนสูงสุด
Min	แทน	ค่าคะแนนต่ำสุด
n	แทน	จำนวนนักเรียน
k	แทน	จำนวนข้อคำถาม
p	แทน	ค่าความยากง่ายของแบบวัดด้านความรู้
t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่วัดโดยแจกแจงที (t-distribution)
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นที่วัดโดยใช้สูตร KR-20
α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นที่วัดโดยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient)
T	แทน	คะแนนที่ปกติ (Normalized T- score)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การตรวจสอบคุณภาพ

ตอนที่ 2 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ตอนที่ 3 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ตอนที่ 4 เกณฑ์ปกติ (Norms)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การตรวจสอบคุณภาพ

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ไปตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับนิยาม แล้วนำผลการพิจารณามาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.70 รายละเอียดในภาคผนวก

ก) ผลปรากฏว่า ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์จำนวน 101 ข้อ และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกข้อคำถามไว้จำนวน 70 ข้อ เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบต่อไป

ตอนที่ 2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ตาราง 2 ค่าความยากง่าย ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมที่ได้จากการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (n = 100)

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	k	p	t	ค่าความเชื่อมั่น
<u>ด้านความรู้</u>				
เกี่ยวกับอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม	11	0.56-0.80	-	
เกี่ยวกับลักษณะผู้ประกอบอาชีพ	12	0.68-0.80	-	
รวม	23	0.56-0.80	-	= 0.95 (r_H)
<u>ด้านความสนใจ</u>				
สนใจอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม	15		11.90-31.19	
สนใจข้อมูลข่าวสาร	5		16.32-24.87	
รวม	20	-	11.90-31.19	= 0.94 (α)
<u>ด้านบุคลิกภาพ</u>				
บุคลิกภาพทั่วไป	15		14.56-29.59	
ความกระตือรือร้น	6		14.01-24.87	
การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น	6		10.39-37.56	
รวม	27	-	10.39-37.56	= 0.95 (α)

จากตาราง 2 พบว่า ค่าความยากง่าย และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมที่นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เป็นดังนี้

ด้านความรู้ จำนวน 23 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.56 ถึง 0.80 มีค่าความเชื่อมั่น (r_H) เท่ากับ 0.95

ด้านความสนใจ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 11.90 ถึง 31.19 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.94

ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 27 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 10.39 ถึง 37.56 และมีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.95

ตาราง 3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว และการโรงแรมที่ได้จากการทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 กลุ่มรู้จัก Known Group (n= 50)

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	จำนวนข้อ(k)	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านความรู้	23	0.62 (r_{tt})
ด้านความสนใจ	20	0.96 (α)
ด้านบุคลิกภาพ	27	0.93 (α)

จากตาราง 3 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ที่นำไปทดลองใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน เป็นดังนี้

ด้านความรู้ จำนวน 23 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.62

ด้านความสนใจ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.96

ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 27 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.93

ผลวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,050 คน แสดงดังตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($n = 1,050$)

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	k	p	t	ค่าความเชื่อมั่น
<u>ด้านความรู้</u>			-	
เกี่ยวกับอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม	11	0.71-0.80	-	
เกี่ยวกับลักษณะผู้ประกอบอาชีพ	12	0.78-0.80	-	
รวม	23	0.71-0.80	-	= 0.87 (r_{tt})
<u>ด้านความสนใจ</u>				
สนใจอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม	15		47.46-77.38	
สนใจข้อมูลข่าวสาร	5		52.02-63.54	
รวม	20		47.46-77.38	= 0.95 (α)
<u>ด้านบุคลิกภาพ</u>				
บุคลิกภาพทั่วไป	15		11.52-78.75	
ความกระตือรือร้น	6		43.93-72.88	
การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น	6		40.90-74.80	
รวม	27	-	11.52-78.75	= 0.93 (α)

ผลวิเคราะห์ตามตาราง 4 ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมทั้ง 3 ด้าน เป็นดังนี้

ด้านความรู้ จำนวน 23 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.71 ถึง 0.80 มีค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.87

ด้านความสนใจ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 47.46 ถึง 77.38 มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.95

ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 27 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 11.52 ถึง 78.75 และมีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.93

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,050 คน

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย (M) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n = 1,050)

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	K	Max	Min	M	SD
ด้านความรู้	23	23	0	18.18	5.48
ด้านความสนใจ	20	100	20	53.33	17.39
ด้านบุคลิกภาพ	27	135	27	101.44	16.91

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมทั้ง 3 ด้าน พบว่า

ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 18.18 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 5.48

ด้านความสนใจ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 53.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 17.39

ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 101.44 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 16.91

ตอนที่ 3 การสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบกลุ่มตัวอย่างมาสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T- Score) ดังแสดงในตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 เกณฑ์ปกติ (Norms) ของคะแนนด้านความรู้ของการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม : คะแนนมาตรฐานปกติ T-Score การแจกแจงความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนนด้านความรู้ของการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n = 1,050 ; k = 23)

T-Score	คะแนน	ความถี่ (f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
60	23	93	98.90
58	22	168	90.09
56	21	181	74.14
54	20	131	56.95
52	19	101	44.52
50	18	97	34.95
48	17	44	25.76
45	16	19	21.61
43	15	14	19.85
41	14	2	18.57
39	13	17	18.42
37	12	24	16.85
35	11	42	14.61
33	10	28	10.66
31	9	30	8.04
29	8	26	5.23
26	7	11	2.80
24	6	6	1.80
22	5	4	1.28
20	4	3	0.95
18	3	1	0.71
16	2	1	0.66

ตาราง 6 ต่อ

T-Score	คะแนน	ความถี่ (f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
14	1	4	0.61
12	0	3	0.28

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 6 พบว่า เกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้านความรู้ โดยแปลงคะแนนด้านความรู้ ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 - 23 คะแนน จากคะแนนเต็ม 23 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{12} - T_{60}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.29 - 98.90

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของด้านความรู้ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า หมายถึง มีความรู้ในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมสูงมาก

ตั้งแต่ T55 – T64 หมายถึง มีความรู้ในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมสูง

ตั้งแต่ T45 – T54 หมายถึง มีความรู้ในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมปานกลาง

ตั้งแต่ T35 – T44 หมายถึง มีความรู้ในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมต่ำ

ตั้งแต่ T34 และต่ำกว่า หมายถึง มีความรู้ในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมต่ำมาก

ตาราง 7 เกณฑ์ปกติ (Norms) ของคะแนนความสนใจของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม : คะแนนมาตรฐานปกติ T-Score การแจกแจงความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนนความสนใจของการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($n = 1,050$; $k = 20$)

T-Score	คะแนน	ความถี่ (f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
77	100	3	99.85
76	99	2	99.61
75	96 - 97	3	99.42
73	93	3	99.09
77	92	1	98.90
72	91	6	98.57
70	88	3	98.14
69	86 - 87	3	97.90
68	84 - 85	14	97.33
67	83	6	96.09
66	81 - 82	13	95.47
65	79 - 80	33	93.76
64	77 - 78	18	91.14
63	76	7	89.38
62	74 - 75	37	88.33
61	72 - 73	43	84.23
60	70 - 71	27	81.04
59	69	11	78.33
58	67 - 68	34	76.76
57	65 - 66	31	73.71
56	63 - 64	27	71.04
55	62	25	67.85
54	60 - 61	47	66.42
53	58 - 59	50	61.76
52	56 - 57	27	56.76
51	55	16	54.09

ตาราง 7 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่ (f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
50	53 - 54	29	53.00
49	51 - 52	41	49.14
48	49 - 50	24	46.33
47	48	20	43.42
46	46 - 47	38	41.42
45	44 - 45	45	37.09
44	43	27	33.28
43	41 - 42	75	30.14
42	39 - 40	81	22.66
41	37 - 38	29	16.52
40	36	3	14.23
39	34 - 35	11	13.95
38	32 - 33	7	12.76
37	30 - 31	20	12.09
36	29	1	10.42
35	28	14	9.71
34	25 - 27	39	6.71
33	24	18	4.19
32	23	24	2.19
31	21	3	0.90
30	20	8	0.38

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 7 พบว่า เกณฑ์ปกติของคะแนนความสนใจของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนความสนใจของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 20 - 100 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{30} - T_{77}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.38 – 99.85

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของความสนใจของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า หมายถึง มีความสนใจในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมสูงมาก

ตั้งแต่ T55 – T64 หมายถึง มีความสนใจในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมสูง

ตั้งแต่ T45 – T54 หมายถึง มีความสนใจในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมปานกลาง

ตั้งแต่ T35 – T44 หมายถึง มีความสนใจในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมต่ำ

ตั้งแต่ T34 และต่ำกว่า หมายถึง มีความสนใจในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมต่ำมาก

ตาราง 8 เกณฑ์ปกติของคะแนนบุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม :
คะแนนมาตรฐานปกติ T-Score การแจกแจงความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
ของคะแนนบุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($n = 1,050$; $k = 27$)

T-Score	คะแนน	ความถี่ (f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์(PR)
70	135	3	99.85
68	132	5	99.47
67	130	1	99.19
66	128 - 129	7	99.00
65	126 - 127	42	96.66
64	125	44	92.38
63	123 - 124	19	89.61
62	121 - 122	24	88.04
61	120	5	85.95
60	118 - 119	31	84.76
59	116 - 117	40	82.23

ตาราง 8 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่ (f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์(PR)
58	115	24	77.80
57	113 - 114	74	74.04
56	111 - 112	28	68.95
55	110	8	66.57
54	108 - 109	24	65.47
53	106 - 107	70	62.71
52	104 - 105	56	56.42
51	103	25	50.71
50	101 - 102	34	49.04
49	99 - 100	59	44.76
48	98	10	40.19
47	96 - 97	49	38.80
46	94 - 95	34	34.19
45	93	37	30.04
44	91 - 92	31	27.61
43	89 - 90	46	24.33
42	88	44	18.85
41	86 - 87	15	16.28
40	84 - 85	23	15.00
39	82 - 83	19	12.80
38	81	15	10.61
37	79 - 80	15	9.71
36	77 - 78	19	7.95
35	76	4	6.47
34	74 - 75	9	6.19
33	72 - 73	12	5.00
32	71	5	4.04
31	70	3	3.66
30	67 - 68	11	3.28

ตาราง 8 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่ (f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์(PR)
29	66	4	2.28
28	65	1	2.04
27	62 - 63	2	1.95
25	59	1	1.76
22	54	14	1.04
6	27	4	0.19

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 8 พบว่า เกณฑ์ปกติของคะแนนบุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนบุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 27 - 135 คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_6 - T_{70}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.19 – 99.85

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของบุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า หมายถึง มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมสูงมาก

ตั้งแต่ T55 – T64 หมายถึง มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมสูง

ตั้งแต่ T45 – T54 หมายถึง มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมปานกลาง

ตั้งแต่ T35 – T44 หมายถึง มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมต่ำ

ตั้งแต่ T34 และต่ำกว่า หมายถึง มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมต่ำมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร 9 โรงเรียน จำนวน 1,050 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรเป้าหมายแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 70 ข้อ ครอบคลุมลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้านความรู้ จำนวน 23 ข้อ

1. ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 11 ข้อ
2. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะผู้ประกอบอาชีพ จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้านความสนใจของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 20 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมด้านบุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 27 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. หนังสือขออนุญาตในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย
2. ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์แนะแนวและอาจารย์ประจำชั้น และกำหนดวัน เวลา ที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เตรียมแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่จะทำการทดสอบแต่ละครั้ง วางแผนการดำเนินการสอบล่วงหน้า
4. อธิบายให้ผู้ทำการทดสอบทุกคนเข้าใจวิธีการทำแบบทดสอบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม และวิธีการตอบ ก่อนที่จะให้ทุกคนเริ่มต้นทำ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ให้กับนักเรียนจำนวน 9 โรงเรียน โรงเรียนละ 135 ชุด รวมทั้งสิ้น 1,215 ชุด และเก็บรวบรวมแบบวัดคืนมาได้จำนวนทั้งสิ้น 1,115 ชุด มีแบบวัดที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 65 ชุด และมีฉบับที่นักเรียนตอบครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 1,050 ชุด คิดเป็น 86.4 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนแบบวัดที่แจกไปทั้งหมด
6. ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น (IOC)
2. การทดสอบ (Try out) กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์เครื่องมือเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก หาค่าความยากง่าย หาค่าความเชื่อมั่น
3. การทดสอบกับกลุ่มรู้จัก (Known Group) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น
4. การทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าดังนี้
 - 4.1 ค่าความยากง่าย (p)
 - 4.2 ค่าอำนาจจำแนก (t)
 - 4.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)
 - 4.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้วิธีหาค่า KR – 20 โดยวิธีแบบคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson)

4.5 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบวัด
ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม

4.6 นำค่าคะแนนที่ได้มาหาค่าเปอร์เซ็นต์เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms)

สรุปผลการวิจัย

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

ด้านความรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ทั้งฉบับ
อยู่ที่ระหว่าง 0.70 – 1.0

ด้านความสนใจ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC)
ทั้งฉบับอยู่ที่ระหว่าง 0.70 – 1.0

ด้านบุคลิกภาพ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ทั้งฉบับ
อยู่ที่ระหว่าง 0.70 – 1.0

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบ
อาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็น 3 ด้าน คือ

2.1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการ
โรงแรม ด้านความรู้ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบถูกผิด

2.1.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว
และการโรงแรม ด้านความรู้ ที่ใช้กับนักเรียนโรงเรียนการเคหะท่าทราย จำนวน 100 คน มีค่า
ความยากง่าย (p) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.56 – 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่น (r_H) เท่ากับ 0.95

2.1.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว
และการโรงแรม ด้านความรู้ ที่ใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่น
(r_H) เท่ากับ 0.62

2.1.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว
และการโรงแรม ด้านความรู้ ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,050 คน มีค่าความยากง่าย (p) ทั้ง
ฉบับอยู่ระหว่าง 0.71 – 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่น (r_H) เท่ากับ 0.87

2.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการ
โรงแรม ด้านความสนใจ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.2.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว
และการโรงแรม ด้านความสนใจ ที่ใช้กับนักเรียนโรงเรียนการเคหะท่าทราย จำนวน 100 คน มีค่า
อำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 11.90 – 31.19 และมีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.94

2.2.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจ ที่ใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.96

2.2.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจ ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,050 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 47.46 – 77.38 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

2.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.3.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพ ที่ใช้กับนักเรียนโรงเรียนการเคหะท่าทราย จำนวน 100 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 10.39 – 37.56 และมีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.95

2.3.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพ ที่ใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.93

2.3.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพ ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,050 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 11.52 – 78.75 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

3. เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม แบ่งเป็น 3 ด้าน

3.1 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านความรู้ ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T – score ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 - 23 จากคะแนนเต็ม 23 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{12} - T_{80}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.29 – 98.90

3.2 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความสนใจ ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านความสนใจ ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T – score ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 20 – 100 คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{30} - T_{77}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.38 – 99.85

3.3 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านบุคลิกภาพ ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านบุคลิกภาพ ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T – score ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 26 - 135 คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_6 - T_{70}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.19 – 99.85

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่สำคัญมาอภิปราย ดังนี้

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านความสนใจ และด้านบุคลิกภาพ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) อยู่ระหว่าง 0.70 – 1.0 ซึ่งสอดคล้องกับที่ สมนึก ภัททิยธนี (2541: 221) ได้กล่าวไว้ว่าค่าดัชนี IOC ที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 – 1.0 ขึ้นไป และเกณฑ์ของ กังวล เทียน กัณฑ์เทศน์ (2541 : 186) ที่กำหนดว่า ค่าความเที่ยงที่สูงกว่า 0.70 ถือว่าเป็นข้อสอบที่พอใช้ได้จึงแสดงให้เห็นว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าความเที่ยงตรงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็น 3 ด้าน คือ

2.1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความรู้ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบถูกผิด

2.1.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความรู้ ที่ใช้กับนักเรียนโรงเรียนการเคหะท่าทราย จำนวน 100 คน มีค่าความยากง่าย (p) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.56 – 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.95

2.1.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความรู้ ที่ใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.62

2.1.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความรู้ ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,050 คน มีค่าความยากง่าย (p) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.71 – 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.87

แบบวัดด้านความรู้ จากการใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 100 คน ได้ค่าความยากง่ายไม่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างมากนัก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบค่อนข้างจะมีความคงที่และเชื่อถือได้ในระดับหนึ่ง สอดคล้องกับที่ ชญานิน อรุณมาศ (2548 : 104) ที่ใช้เครื่องมือคือแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนิเทศศาสตร์ เป็นแบบถูกผิด และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.62 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเป็นไปตามที่ พิษิต ฤทธิ์จัญญ (2545 : 141) กล่าวว่าข้อสอบโดยทั่วไปที่มีความยากพอเหมาะควรมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 ซึ่งแบบวัดของผู้วิจัยมีค่าความยากง่าย ตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะสังเกตว่าผู้วิจัยไม่ได้หาความยากง่ายกับการใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) ที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 50 คน เพราะเป็นกลุ่มที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม

เหมาะสม และเป็นกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถมากกว่าการนำแบบวัดที่นำไปใช้ทำให้ไม่สามารถแยกให้เป็นเด็กกลุ่มเก่งกับเด็กกลุ่มอ่อนได้ เพราะพื้นฐานการศึกษาสูงกว่าเนื้อหาของแบบวัดมาก ซึ่งสอดคล้องกับที่ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 133) กล่าวว่า การนำเครื่องมือไปใช้เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกกับกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกันและตรงกับลักษณะที่ต้องการศึกษา เครื่องมือนั้นจะใช้ไม่ได้ ส่วนในด้านความเชื่อมั่นในการทดสอบทั้ง 3 กลุ่ม ได้ค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.60 สอดคล้องกับ เยาวดี วิบูลย์ศรี (2540 : 102) ได้ระบุความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป จัดว่าเป็นทดสอบที่มีคุณสมบัติพอดีใช้

2.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.2.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจ ที่ใช้กับนักเรียนโรงเรียนการเคหะท่าทราย จำนวน 100 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 11.90 – 31.19 และมีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.94

2.2.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจ ที่ใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.96

2.2.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจ ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,050 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 47.46 – 77.38 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

ทุกคำถามที่ใช้ในแบบวัดด้านความสนใจนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t) ที่ได้มากกว่า 1.75 ขึ้นไป มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั้นหมายถึง ข้อความนี้สามารถจำแนกคนออกจากกันได้ สอดคล้องกับที่ กัลยา วาณิชย์บัญชา (2548 : 108-113) กล่าวว่า ข้อความที่มีค่า t ที่ได้คือค่าอำนาจจำแนก คุณภาพด้านอำนาจจำแนกรายข้อจะถือว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้ก็ต่อเมื่อ ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ t มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 1.75 ขึ้นไป จึงจะแสดงให้เห็นว่ากลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ (ศิริรัตน์ ทองใหญ่ ณ อยุธยา. 2548 : 80) ที่ได้ค่า t ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นวิศวกร อยู่ระหว่าง 6.75 ถึง 23.63 และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.89 ถึง 0.91 ทุกกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ พิมพ์พร บรรจงรัตนงาม (2548 : 102-103) ที่ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาอังกฤษ ด้านความสนใจ อยู่ในช่วง 0.88 ถึง 0.90 ซึ่งกล่าวได้ว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจ มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

2.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.3.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพ ที่ใช้กับนักเรียนโรงเรียนการเคหะท่าทราย จำนวน 100 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 10.39 – 37.56 และมีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.95

2.3.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพ ที่ใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.93

2.3.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพ ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,050 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 11.52 – 78.75 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

ทุกข้อคำถามของแบบวัดด้านบุคลิกภาพมีค่าอำนาจจำแนกสูงตามเกณฑ์ที่กำหนด (ตามการอภิปรายในข้อ 2.2) ซึ่งสอดคล้องกับ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเรียวร้องความสนใจของวิภา เจริญสมัย (2540 : 84-85) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.58 ถึง 17.66 ซึ่งกล่าวได้ว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ดีและสูงอย่างน้อยสำคัญทางสถิติ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบวัดด้านบุคลิกภาพมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.80 ในทุกครั้งที่ทำการทดสอบ และสอดคล้องกับแบบวัดด้านบุคลิกภาพพยาบาลของ พรทิพย์ เรียรไพสิฐ (2542 : 66) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับและเป็นรายด้านเท่ากับ 0.93 และ 0.73 ถึง 0.89

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในครั้งนี้ได้ค่าทางสถิติที่สอดคล้องกับ สุภาพร พิสิฐรัฐพัฒนา (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้สร้างแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านของแบบทดสอบตั้งแต่ 2.445 ถึง 11.028 และ 0.739 ถึง 0.913 ตามลำดับ และสอดคล้องกับ ชีรนุช โมลิสกุลมงคล (2533 : 24) ที่ได้สร้างแบบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยคุณลักษณะ 6 ประการ คือ ความกล้าเสี่ยง ความกระตือรือร้น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าแสดงออก และการพึ่งพาตนเอง จำนวน 630 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงตามโครงสร้างทั้งฉบับเท่ากับ 0.910 และ 4.135 ตามลำดับ เช่นเดียวกับผู้วิจัย

3. เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม แบ่งเป็น 3 ด้าน

3.1 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านความรู้ ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T – score ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 - 23 จากคะแนนเต็ม 23 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{12} - T_{60}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.29 – 98.90

3.2 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความสนใจ ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านความสนใจ ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-score ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 20 – 100 คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{30} - T_{77}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.38 – 99.85

3.3 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านบุคลิกภาพ ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านบุคลิกภาพ ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T- score ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 26 - 135 คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_6 - T_{70}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.19 – 99.85

เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 1,050 คน ในแต่ละด้านนั้นมีการกระจายของคะแนนครอบคลุมทุกค่าที่อยู่ระหว่างคะแนนสูงสุดและต่ำสุด ซึ่งตรงกับที่ ล้วน ; อังคณา สายยศ (2539 : 313-315) กล่าวไว้ว่าเกณฑ์คะแนนที่ คือ คนที่เก่ง และคนที่อ่อนที่สุดในแต่ละกลุ่มที่ทำการวิจัยไม่ใช่เกณฑ์มาตรฐานที่นำไปทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ หรือเรียกได้ว่าเกณฑ์แบบอิงกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ สุภาพร พิสิฐจักษ์พัฒนะ (2543 : 51) ได้สร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ แยกเป็นรายด้าน คือ ด้านตระหนักรู้ในตนเอง ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ด้านการจูงใจตนเอง ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าคะแนนที่ปกติระหว่างคะแนนที่ปกติ 0 ถึง ที่ปกติ 76 ที่ปกติ 0 ถึง ที่ปกติ 86 ที่ปกติ 4 ถึง ที่ปกติ 72 และที่ปกติ 2 ถึง ที่ปกติ 1 ตามลำดับ และสอดคล้องกับ เขมวดี คัมภีรานนท์ (2544 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบเป็นเกณฑ์คะแนนที่ปกติ มีค่าระหว่าง T_{35} ถึง T_{89} เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การนำแบบวัดไปใช้ ควรคำนึงถึงระดับชั้นของนักเรียน และวิธีดำเนินการทดสอบตามคู่มือการใช้ที่กำหนดเวลาไว้อย่างชัดเจน เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนในการแปลผล

1.2 แบบวัดนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเพื่อใช้ประกอบการเลือกสายการเรียนของนักเรียนได้

1.3 แบบวัดนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งเพื่อประกอบการตัดสินใจ ผู้ทดสอบควรใช้เกณฑ์อื่นมาพิจารณาร่วมด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยต่อไป

2.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความรู้ ถึงแม้จะอยู่ในระดับที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ แต่ก็ต้องระมัดระวังในการนำไปใช้ โดยเฉพาะวิธีการดำเนินการทดสอบตั้งแต่กลุ่มที่

ใช้ทดลอง กลุ่มรู้จักและกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาและพัฒนาแบบวัดด้านความรู้ให้มีคุณภาพที่สั้นกะทัดรัดและได้ใจความ เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ทำแบบวัด เพราะจะทำให้มีค่าความเชื่อมั่นที่ใกล้เคียงกันและเชื่อถือได้

2.2 ควรขยายขอบเขตเพื่อทำการศึกษากับนักเรียนที่สังกัดโรงเรียนเอกชน หรือในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ทั่วประเทศ

2.3 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ของนักเรียนเพิ่มเติม เช่น สายการเรียน ฐานะของครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง เพศ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*.
กรุงเทพฯ : ศุภสมาคม.
- กันยา สุวรรณแสง. (2532). *การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บำรุง
สาส์น.
- กลยา วาณิชย์บัญชา. (2548). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เขมวดี คัมภีรานนท์. (2544). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่นของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. ปรินญานิพนธ์ กศม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2521). *การแนะแนวเบื้องต้น*. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ฉันทนิช อ้วนนนท์. (2541). *การพัฒนาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ชญาณีน อรุณมาศ. (2548). *แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนิเทศศาสตร์ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูลี คเชนทร์เดชา. (2534). *เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพกับ
โปรแกรมข้อสนเทศทางอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางพลศึกษา
ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร*. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2516). *การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . 104 หน้า ถ่ายเอกสาร.
- ต๋อย ชุมสาย, ม.ล., (2508). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน* ไทยวัฒนาพานิช. 466 หน้า
ถ่ายเอกสาร.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2531). *หลักสูตรเกลียวส่วหรือบันไดวน*. ฉบับที่ 8 (ม.ค. – ธ.ค.)
- ธัญญา แซ่หุ่. (2539). *ความต้องการสรรหาและการพัฒนาบุคลากรในสาขาอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยวของภาคธุรกิจเอกชนในกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออก*. การวิจัยเพื่อ
การพัฒนาปีที่ 25 ฉบับที่ 89.
- ธีรณัฐ โมลิสกุลมงคล. (2533). *การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3*. สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครนายก. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.

- (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิรุติ ทองสอดแสง. (2545). ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพัฒนานครพระนคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- (2540). การวิจัยทางการศึกษาและการประเมิน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประนอม สโรชมาน. (2524). จิตวิทยาทั่วไป (เล่ม 2) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรีชา แดงโรจน์. (2528). การโรงแรม. ชมรมนักบริหารการโรงแรม กรุงเทพฯ,
- (2544). อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่ศตวรรษที่ 21 กรุงเทพฯ.
- เปรมฤทัย เลิศบำรุงชัย. (2544). การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความถนัดทางการเรียนที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบต่างกัน. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประโยชน์ จันทรโชติ. (2520). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2529). การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช. (2525). กรุงเทพฯ :
- พรทิพย์ วงษ์พานิช. (2535). ความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้น ม.2 โรงเรียนขยายโอกาสทาง (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- พรทิพย์ เขียวไพสิฐ. (2542). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของพยาบาลสมาคมกาชาดไทย ตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิล. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2545). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: เข้าออฟเคอร์มิสท์.
- พิมพ์พร บรรจงรัตนงาม. (2548). แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เพชรรัตน์ ศิริวงค์. (2544). เข้าใจถึงโลกวัยรุ่น. ออนไลน์. แหล่งที่มา :

- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2540). การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวเรศ ไหลอุดม. (2541). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความต้องการประกอบอาชีพอิสระของนิสิต. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มาลี โชคเจริญเลิศ. (2544). การเปรียบเทียบส่วนประสมทางการตลาดโรงแรมไทยและต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนใน กทม. บธ.ม (บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ระรินธร อักษรศรี. (2537). การบริการในโรงแรม. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊ค.
- ล้วน สายยศ. (2525). การสร้างแบบสำรวจความสนใจในอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ล้วน สายยศ. และอังคณา สายยศ. (2541). เทคนิคการสร้างและออกข้อสอบความถนัดทางการเรียน. กรุงเทพฯ : สุริยาสาน.
- ล้วน สายยศ. และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- วัชร ทรัพย์มี. (2523). การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : ครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาริ ศิริระเวทย์กุล. (2544). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานผู้ปฏิบัติงานครัวโรงแรม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (คหกรรมศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิษชุดา ถาวรพัฒน์พงศ์. (2527). การสร้างแบบสำรวจความสนใจในอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิภา เจียรสุขมัย. (2540). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเรียกร้องความสนใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิภาวดี ปัจจัยไธ. (2544). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสนใจในอาชีพทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้น ม. 3. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2536). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ (รู้เขา รู้เรา). พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- ศิริเพิ่ม เชาว์นศิลป์. (2541, ตุลาคม, 2542 มกราคม). ความพึงพอใจในงานของพนักงานในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจ โรงแรมและโรงงานในเขตภาคเหนือ. สุขภาพจิตแห่งประเทศไทย ปีที่ 1.

- ศิริรัตน์ ทองใหญ่ ณ อยุธยา. (2548). *แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นวิศวกร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภวดี บุญญวงศ์. (2528). *เอกสารคำสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น_ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา* มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2541). *การวัดผลการศึกษา*. กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2529). *การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา*. ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภาพร พิภูพัฒน์. (2543). *การสร้างแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2533). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภิต ภัทรพิพัฒน์. (2523). *ธุรกิจโรงแรม*. ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ กรุงเทพฯ
- อุทุมพร จามรมาน. (2532). *การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียน*. กรุงเทพฯ : ฟันนี้พับบลิชซิ่ง
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2540). *เอกสารการสอนชุดวิชา สาขาเกษตรศาสตร์* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- Allport, G.W. (1964). *Pattern and Growth in Personality*. New York, Holt, Rinehart & Winner, 1961.
- Bloom, B.S. (1950). *Problem-solving Processes of College Students : an Exploratory Investigation*. Chicago : University of Chicago Press.
- Cronbach, Lee J. (1960). *Educational Psychology*. New York, Harcourt, Brace, ----- (1954). *Educational Psychology*. New York: Harcourt Brace and Company.
- Good, G.V. (1973). *Dictionary of Education*. McGraw – Hill, New York.
- Gordon, Josse E. (1963). *Personality and Behaviors*. McMillian Co. , New York.
- Guilford. J.P. (1967). *The Nature of Human Intelligence*. New York : McGraw-Hill.
- Hillgard E. and Atkinson C. (1967). *Introduction World Inc.*
- Holland, John L. (). *"Making Vocational Choice" , A Theory of Careers*. New York.
- Holland, John L. (). *The Psychology of Vocational Choice*. New York, Blaisdell.
- Morris Larry W. (1979). *Extroversion and Introversion : An Interactional perspective*. Washington, Hemisphere.

Super, D E. (1957). *The Psychology Of Career*. New York : Harper and Row Publishers.

Tolbert, E.L. (1974). *Counseling for Career Development*. Boston : Houghton Mifflin Co.

Vernon, M.D. (1970). *Perception Through Experience*. London. : Methuen.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบ

ตารางที่ 9 ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว และการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความรู้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3.0	1.0
2	1	1	1	3.0	1.0
3	1	1	1	3.0	1.0
4	1	1	1	3.0	1.0
5	1	1	1	3.0	1.0
6	1	1	1	3.0	1.0
7	1	1	1	3.0	1.0
8	1	1	1	1.0	1.0
9	1	1	1	3.0	1.0
10	1	1	-1	1.0	0.3
11	1	1	1	3.0	1.0
12	1	1	1	3.0	1.0
13	1	1	1	3.0	1.0
14	1	1	-1	1.0	0.3
15	1	1	1	3.0	1.0
16	1	1	1	3.0	1.0
17	1	1	1	3.0	1.0
18	1	1	1	3.0	1.0
19	1	1	1	3.0	1.0
20	1	1	1	3.0	1.0
21	1	1	1	3.0	1.0
22	1	1	1	3.0	1.0
23	1	1	1	3.0	1.0
24	1	1	1	3.0	1.0
25	1	1	1	3.0	1.0
26	1	1	1	3.0	1.0
27	1	1	1	3.0	1.0

ตารางที่ 9
(ต่อ)

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	1	1	1	3.0	1.0
29	1	1	1	3.0	1.0

หมายเหตุ : ค่า IOC ที่สามารถนำไปใช้ได้ มีค่าระหว่าง 0.7 - 1.0

ตารางที่ 10 ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการ
ท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความสนใจ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3.0	1.0
2	1	1	1	3.0	1.0
3	1	1	1	3.0	1.0
4	1	1	1	3.0	1.0
5	1	1	0	2.0	0.7
6	1	1	0	2.0	0.7
7	1	1	1	3.0	1.0
8	1	1	-1	1.0	0.3
9	1	1	0	2.0	0.7
10	1	1	1	3.0	1.0
11	1	1	1	3.0	1.0
12	1	1	1	3.0	1.0
13	1	1	1	3.0	1.0
14	1	1	1	3.0	1.0
15	1	1	1	3.0	1.0
16	1	1	1	3.0	1.0
17	1	1	1	3.0	1.0
18	1	0	0	1.0	0.3
19	1	1	1	3.0	1.0
20	1	1	1	3.0	1.0
21	1	1	0	2.0	0.7
22	1	1	0	2.0	0.7
23	1	0	0	1.0	0.3
24	1	1	0	2.0	0.7
25	1	1	0	2.0	0.7
26	1	1	0	2.0	0.7

หมายเหตุ : ค่า IOC ที่สามารถนำไปใช้ได้ มีค่าระหว่าง 0.7 - 1.0

ตารางที่ 11 ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการ
ท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านบุคลิกภาพ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3.0	1.0
2	-1	1	1	1.0	0.3
3	1	1	1	3.0	1.0
4	1	0	1	2.0	0.7
5	1	1	1	3.0	1.0
6	1	1	1	3.0	1.0
7	1	1	1	3.0	1.0
8	1	1	1	3.0	1.0
9	1	1	1	3.0	1.0
10	1	1	1	3.0	1.0
11	1	0	1	2.0	0.7
12	1	1	1	3.0	1.0
13	1	1	1	3.0	1.0
14	1	1	0	2.0	0.7
15	1	1	0	2.0	0.7
16	1	1	1	3.0	1.0
17	1	1	1	3.0	1.0
18	1	1	1	3.0	1.0
19	1	1	1	3.0	1.0
20	1	1	0	2.0	0.7
21	1	1	1	3.0	1.0
22	1	1	1	3.0	1.0
23	1	-1	1	1.0	0.3
24	1	1	1	3.0	1.0
25	1	1	1	3.0	1.0
26	1	1	1	3.0	1.0
27	1	1	1	3.0	1.0
28	1	1	1	3.0	1.0

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
29	1	1	1	3.0	1.0
30	1	1	1	3.0	1.0
31	1	1	1	3.0	1.0
32	1	0	1	2.0	0.7
33	1	1	1	3.0	1.0
34	1	1	1	3.0	1.0
35	1	1	1	3.0	1.0
36	1	1	1	3.0	1.0
37	1	1	1	3.0	1.0
38	1	1	1	3.0	1.0
39	1	1	1	3.0	1.0
40	-1	1	1	1.0	0.3
41	1	1	1	3.0	1.0
42	-1	1	1	1.0	0.3
43	-1	1	1	1.0	0.3
44	1	1	1	3.0	1.0
45	1	1	1	3.0	1.0
46	1	1	1	3.0	1.0
47	1	1	1	3.0	1.0
48	1	1	1	3.0	1.0
49	1	1	1	3.0	1.0
50	1	1	1	3.0	1.0
51	1	1	1	3.0	1.0
52	1	0	1	2.0	0.7
53	1	0	1	2.0	0.7
54	1	1	1	3.0	1.0
55	1	1	1	3.0	1.0
56	1	1	1	3.0	1.0

หมายเหตุ : ค่า IOC ที่สามารถนำไปใช้ได้ มีค่าระหว่าง 0.7 – 1.0

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ที่ใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่าง (Try Out) (n = 100)

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	k	Max	Min	M	SD
ด้านความรู้					
รวม	23	23	5	19.80	4.87
ด้านความสนใจ					
รวม	20	75	25	46.33	19.39
ด้านบุคลิกภาพ					
รวม	27	130	48	94.25	17.24

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 12 ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมทั้ง 3 ด้าน พบว่า

ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 19.80 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.87

ด้านความสนใจ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 46.33 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 19.39

ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 94.25 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17.24

ตาราง 13 ค่าความยากง่าย (p) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการ
ท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความรู้ (n = 100)

ข้อคำถาม	ค่าความยากง่าย
1	0.72
2	0.80
3	0.74
4	0.56
5	0.62
6	0.74
7	0.82
8	0.74
9	0.72
10	0.80
11	0.80
12	0.68
13	0.80
14	0.78
15	0.72
16	0.80
17	0.72
18	0.76
19	0.72
20	0.72
21	0.78
22	0.76
23	0.80

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

ตารางที่ 14 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความสนใจของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try out) (n = 100)

ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก (t)	ค่าความเชื่อมั่น
1		16.97	0.91
2		17.35	0.92
3		18.41	0.92
4		20.47	0.93
5		18.41	0.94
6		22.43	0.92
7		31.19	0.95
8		15.24	0.96
9		26.56	0.90
10		17.39	0.93
11		17.96	0.91
12		17.04	0.94
13		19.75	0.93
14		11.90	0.95
15		21.84	0.94
16		20.80	0.96
17		24.87	0.93
18		18.25	0.96
19		16.32	0.95
20		20.14	0.92

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

ตารางที่ 15 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านบุคลิกภาพ (n = 100)

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ค่าความเชื่อมั่น
1	25.69	0.93
2	25.69	0.93
3	16.40	0.96
4	21.60	0.94
5	14.92	0.96
6	15.41	0.96
7	14.56	0.96
8	15.76	0.96
9	17.14	0.95
10	29.59	0.93
11	15.61	0.95
12	13.13	0.96
13	15.58	0.95
14	17.59	0.94
15	24.08	0.92
16	14.14	0.96
17	24.87	0.93
18	18.00	0.95
19	21.04	0.93
20	14.01	0.96
21	15.43	0.95
22	16.68	0.94
23	13.11	0.97
24	10.39	0.97
25	10.39	0.97
26	17.93	0.94
27	37.56	0.92

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ 0.95

ตารางที่ 16 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการทดสอบกับกลุ่มรู้จัก (Known Group) (n = 50)

ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ		k	Max	Min	M	SD
ด้านความรู้						
	รวม	23	23	11	17.78	3.14
ด้านความสนใจ						
	รวม	20	100	58	83.20	12.61
ด้านบุคลิกภาพ						
	รวม	27	135	33	103.98	16.03

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 16 ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ การท่องเที่ยวและการโรงแรมทั้ง 3 ด้าน พบว่า

ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 17.78 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 3.14

ด้านความสนใจ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 83.20 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 12.61

ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 103.98 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 16.03

ตารางที่ 17 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความรู้ (n = 1,050)

แบบวัดด้านความรู้	ข้อคำถาม	(P)
<u>ความรู้เกี่ยวกับอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม</u>		
1.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นงานบริการที่จะต้องเอาใจใส่ลูกค้า	0.80
2.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นงานให้บริการแก่ลูกค้า	0.80
3.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมงานการท่องเที่ยวเป็นงานให้บริการลูกค้าที่ต้องทำด้วยความเต็มใจ	0.79
4.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมมีเวลาเลิกงานที่ไม่แน่นอน	0.78
5.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นงานที่ต้องดูแลลูกค้าอย่างใกล้ชิด	0.71
6.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีกริยาที่สุภาพ	0.80
7.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องกล่าวทักทายลูกค้าก่อนเสมอ	0.80
8.	การประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องไม่บริการลูกค้าด้วยสีหน้าที่เคร่งขรึมดุตัน	0.78
9.	การประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องให้บริการลูกค้าด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส	0.80
10.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมควรเข้าไปช่วยเหลือลูกค้าทันทีถ้าลูกค้ามีปัญหา	0.80
11.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีเทคนิคในการให้บริการลูกค้า	0.80
<u>ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ</u>		
12.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องฉลาดและมีไหวพริบดี	0.79
13.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานให้ทันสมัยและทันเหตุการณ์อยู่เสมอ	0.79
14.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมควรมีความรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร	0.80
15.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องรู้จักคิด วิเคราะห์ มีวิจารณญาณ	0.78
16.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีความสามารถในการแก้สถานการณ์เฉพาะหน้า	0.79
17.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีความซื่อสัตย์และอดทน	0.79
18.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องไม่พูดจาหยาบคาย	0.78
19.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องไม่แสดงตัวอวดเก่งและหยิ่งยะโสกับลูกค้า	0.80
20.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมผู้ประกอบการต้องมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม	0.79
21.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของลูกค้าเสมอ	0.79
22.	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมควรกล่าวทักทายลูกค้าทุกครั้งด้วยความเต็มใจ	0.80
23.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ	0.79

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

ตารางที่ 18 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านความสนใจ (n = 1,050)

แบบวัดด้านความสนใจ	ข้อคำถาม	(t)
สนใจในอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม		
1. ข้าพเจ้าสนใจงานด้านการบริการผู้อื่น		60.47
2. ข้าพเจ้าชอบที่จะเล่าเรื่องและพูดคุยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม		47.46
3. ข้าพเจ้าสนใจที่จะพบปะพูดคุยกับนักท่องเที่ยว		54.86
4. ข้าพเจ้าสนใจที่จะทำงานบริการนักท่องเที่ยว		61.97
5. ข้าพเจ้าชอบให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรมตามความรู้ที่ข้าพเจ้ามี		69.75
6. ข้าพเจ้าสนใจที่จะศึกษาต่อทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม		62.15
7. ถ้ามีการอบรมเกี่ยวกับการเป็นมัคคุเทศก์ข้าพเจ้าจะเข้าร่วมการอบรม		52.27
8. ข้าพเจ้าสนใจศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรมเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา		54.12
9. ถ้ามีการบรรยายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรมข้าพเจ้าจะเข้าฟัง		57.47
10. ข้าพเจ้าสนใจที่จะศึกษาข้อมูลจากการจัดนิทรรศการต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม		55.73
11. ถ้าโรงเรียนหรือหน่วยงานจัดแนะแนวการศึกษาต่อเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรมข้าพเจ้าจะเข้าชม		67.39
12. ข้าพเจ้าสนใจที่จะทำงานด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม		73.25
13. ข้าพเจ้าสนใจและติดตามการปฏิบัติงานของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมอยู่เสมอ		62.42
14. ถ้าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานการท่องเที่ยวและการโรงแรมข้าพเจ้าจะบริการลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจ		76.31
15. ข้าพเจ้ามักจะชื่นชมผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมเสมอเมื่อได้เห็นลูกค้าที่ได้รับบริการเกิดความพึงพอใจ		77.38
สนใจข้อมูลข่าวสาร		
16. ข้าพเจ้าสนใจข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม		60.95
17. ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมอย่างสม่ำเสมอ		57.88
18. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือตำราและเอกสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม		52.02
19. ข้าพเจ้าสนใจฟังการพูดคุยข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม		55.23
20. ข้าพเจ้าชอบหาข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับท่องเที่ยวและการโรงแรม		63.54

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

ตารางที่ 19 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ด้านบุคลิกภาพ (n = 1,050)

แบบวัดด้านบุคลิกภาพ	ข้อคำถาม	(t)
<u>ด้านบุคลิกภาพทั่วไป</u>		
1. ข้าพเจ้าสามารถทำงานร่วมกับทุกคนได้		63.61
2. เพื่อนๆ ชอบชมฉันเสมอว่าเป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น		48.42
3. ข้าพเจ้ามีกิริยาสุภาพอ่อนโยน		42.03
4. ข้าพเจ้ามักกล่าวทักทายและสวัสดีต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพอยู่เสมอ		53.16
5. ข้าพเจ้าพูดจาไพเราะกับบุคคลอื่น		56.20
6. ข้าพเจ้ารู้จักกาลเทศะในการพูดคุยกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมและสุภาพ		70.78
7. ข้าพเจ้าแต่งกายสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ		79.95
8. ข้าพเจ้าเป็นคนแต่งกายเหมาะสมถูกกาลเทศะ		78.75
9. ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีอารมณ์ขัน		52.09
10. ข้าพเจ้าเป็นคนที่ยิ้มแย้มแจ่มใสกับบุคคลอื่น		49.67
11. ข้าพเจ้าจะคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดตามมาจากการกระทำของข้าพเจ้าเสมอ		50.93
12. ข้าพเจ้าจะเป็นคนที่เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นเสมอ		11.52
13. ข้าพเจ้า ไม่ตกใจเมื่อเกิดปัญหา มีสติพร้อมที่จะแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น		41.84
14. ข้าพเจ้ามีสุขภาพแข็งแรงสามารถทำงานหนักได้		68.97
15. เมื่อข้าพเจ้ามีนัดกับบุคคลอื่นข้าพเจ้ามักจะไปก่อนเสมอ		69.40
<u>ความกระตือรือร้น</u>		
16. ข้าพเจ้ามีความขยันอดทนในการปฏิบัติงาน		43.93
17. ข้าพเจ้ามีความกระฉับกระเฉงว่องไวในการให้บริการ		52.53
18. ข้าพเจ้าอดทนในการทำงานต่อสภาพแวดล้อมรอบตัวได้		52.53
19. ข้าพเจ้าจะเอาจริงเอาจังกับการปฏิบัติงาน		72.88
20. ข้าพเจ้าจะเฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับงานที่ทำอยู่เสมอ		72.25
21. ข้าพเจ้าจะรับงานที่ได้รับมอบหมายทันที		62.94
<u>พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น</u>		
22. ข้าพเจ้าเป็นคนพูดจาได้ชัดถ้อยชัดคำ		62.94
23. ข้าพเจ้าพูดจาได้ถูกต้องชัดเจนไม่กำกวม		40.90
24. ข้าพเจ้าพูดจาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย		45.04
25. ข้าพเจ้าฟังและเข้าใจเรื่องที่ผู้อื่นพูด		74.80
26. ข้าพเจ้ามีความเข้าใจตรงกันในการพูดคุยกับผู้อื่นเสมอ		74.67
27. ข้าพเจ้าสามารถอธิบายเรื่องต่างๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดี		58.56

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

ภาคผนวก ข

คู่มือดำเนินการสอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ
การท่องเที่ยวและการโรงแรม

คู่มือดำเนินการสอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีแนวโน้มบ่งบอกว่าบุคคลนั้นจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ หมายถึง การวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1.1 ความรู้เกี่ยวกับงานทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

1.2 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของผู้ประกอบอาชีพทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม

2. ด้านความสนใจ หมายถึง การวัดลักษณะด้านความสนใจเกี่ยวกับอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

2.1 ความสนใจในอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม

2.2 ความสนใจในข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม

3. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การวัดลักษณะด้านบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

3.1 บุคลิกภาพทั่วไป

3.2 ความกระตือรือร้น

3.3 พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น

โครงสร้างของแบบวัด

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สร้างขึ้นตามแนวคิดของ เบนจามิน บลูม (Bloom. 1950) ในการวัดจะต้องให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความสนใจด้านบุคลิกภาพ

แบบวัดทางด้านความรู้มีลักษณะเป็นแบบ 2 ตัวเลือก คือ ใช่ และ ไม่ใช่ ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่เห็นว่าถูกเพียงข้อเดียว คือ ตอบ ใช่ =1 คะแนน ตอบ ไม่ใช่ = 0 คะแนน ส่วนแบบวัดด้านความสนใจและแบบวัดด้านบุคลิกภาพเป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ ตอบ จริงมากที่สุด =5 คะแนน จริงมาก=4 คะแนน จริงปานกลาง=3 คะแนน จริงน้อย=2 คะแนน ไม่จริงเลย=1 คะแนน

การพัฒนาแบบวัด

ในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ได้ดำเนินการสร้าง ทดลองและปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2548 ถึง ธันวาคม 2548 จึงสำเร็จตามความต้องการ ได้ดำเนินการทดลองและปรับปรุง ดังนี้

1. การตรวจคุณภาพเบื้องต้น โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ด้านความรู้ จำนวน 29 ข้อ ด้านความสนใจ จำนวน 26 ข้อ และด้านบุคลิกภาพ จำนวน 56 ข้อ รวม 111 ข้อ จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยได้คัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ในแบบวัดด้านความรู้ จำนวน 27 ข้อ ด้านความสนใจ จำนวน 23 ข้อ และด้านบุคลิกภาพ จำนวน 51 ข้อ รวมข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 101 ข้อ ขอบใช้ในการทดลองครั้งต่อไป

2. ผู้วิจัยได้นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) จำนวน 100 คน แบบวัดในด้านความรู้ ได้นำมาหาค่าความยากง่าย (p) ที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 – 0.80 แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ส่วนด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพ ทางผู้วิจัยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยวิธีการแจกแจงที (t-distribution) และแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ แล้วคัดเลือกข้อที่ค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป แล้วนำมาวิเคราะห์ผลหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยได้ข้อคำถาม ด้านความรู้ จำนวน 23 ข้อ ด้านความสนใจ จำนวน 20 ข้อ ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 27 ข้อ รวมได้ข้อคำถามทั้งสิ้น จำนวน 70 ข้อ หลังจากนั้น นำไปทดลองกับกลุ่มรู้จัก (Known Group) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด

3. ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวน 70 ข้อ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,050 คน และตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	k	Max	Min	M	SD
ด้านความรู้					
รวม	23	23	0	18.18	5.48
ด้านความสนใจ					
รวม	20	100	20	53.33	17.39
ด้านบุคลิกภาพ					
รวม	27	135	27	101.44	16.91

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	k	p	t	ค่าความเชื่อมั่น
<u>ด้านความรู้</u>				
เกี่ยวกับงานด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม	11	0.71 - 0.80	-	
เกี่ยวกับลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ	12	0.78 - 0.80	-	
รวม	23	0.71 - 0.80	-	$r_{tt} = 0.87$
<u>ด้านความสนใจ</u>				
สนใจในอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม	15	-	47.46 - 77.38	
สนใจในข้อมูลข่าวสาร	5	-	52.02 - 63.54	
รวม	20	-	47.46 - 77.38	$\alpha = 0.95$
<u>ด้านบุคลิกภาพ</u>				
บุคลิกภาพทั่วไป	15	-	11.52 - 78.75	
ความกระตือรือร้น	6	-	43.93 - 72.88	
พฤติกรรม การติดต่อกับบุคคลอื่น	6	-	40.90 - 74.80	
รวม	27	-	11.52 - 78.75	$\alpha = 0.93$

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีการดำเนินการสอบ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ การเตรียมตัวก่อนสอบ วิธีปฏิบัติขณะสอบ และวิธีปฏิบัติเมื่อสอบเสร็จ

1. การเตรียมตัวก่อนสอบ ควรปฏิบัติ ดังนี้

- 1.1 กำหนดวัน เวลา สถานที่ล่วงหน้า และแจ้งให้ผู้สอบทราบวัตถุประสงค์ของการสอบ
- 1.2 เตรียมห้องและแบบวัดให้มากกว่า ผู้สอบอย่างน้อย 5 เปอร์เซ็นต์ของผู้เข้าสอบทั้งหมด
- 1.3 การเตรียมตัวสำหรับผู้ดำเนินการสอบเตรียมสอบ ผู้ดำเนินการเตรียมสอบต้องศึกษาคำชี้แจงในการทำแบบวัดให้เข้าใจ เพื่อให้การดำเนินการสอบราบรื่น

2. วิธีปฏิบัติขณะสอบ ดังนี้

- 2.1 ชี้แจงให้ผู้เข้าสอบอ่านคำชี้แจงและวิธีการทำแบบทดสอบให้เข้าใจและควรจะเริ่มทำแบบวัดพร้อมกันทั้งหมด ให้เวลาในการทำแบบวัด 30 นาที
- 2.2 การเตือนเรื่องเวลาในการทำแบบวัด ให้เตือน 2 ครั้ง คือ เมื่อหมดเวลาครั้งแรก และเมื่อเวลาอีก 5 นาที

3. วิธีปฏิบัติหลังการสอบยุติลง ควรปฏิบัติ ดังนี้

- 3.1 ให้ผู้เข้าสอบทุกคนวางปากกา แล้วเก็บแบบวัด

3.2 เมื่อเสร็จสิ้นการสอบ ก่อนออกจากห้องสอบ ผู้ดำเนินการสอบควรกล่าวคำชมเชยนักเรียนในความตั้งใจทำแบบวัด เพื่อให้นักเรียนเกิดความภูมิใจ

วิธีตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ แบบถูกผิดของแบบวัดด้านความรู้ และแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ของแบบวัดด้านความสนใจ และด้านบุคลิกภาพ

แบบวัดด้านความรู้ : ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

ข้อที่	ข้อความ	ใช่ ไม่ใช่
1.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นงานบริการที่จะต้องเอาใจใส่ลูกค้า	
2.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นงานให้บริการแก่ลูกค้า	
3.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมงานการท่องเที่ยวเป็นงานให้บริการลูกค้าที่ต้องทำด้วยความเต็มใจ	
4.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมมีเวลาเลิกงานที่ไม่แน่นอน	
5.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นงานที่ต้องดูแลลูกค้าอย่างใกล้ชิด	
6.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีரியาสู่ภาพ	
7.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องกล่าวทักทายลูกค้าก่อนเสมอ	
8.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องให้บริการลูกค้าด้วยสีหน้าที่เคร่งขรึมดุตัน	
9.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องให้บริการลูกค้าด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส	
10.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมควรเข้าไปช่วยเหลือลูกค้าทันทีถ้าลูกค้ามีปัญหา	
11.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีเทคนิคในการให้บริการลูกค้า	
12.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องฉลาดและมีไหวพริบดี	
13.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานให้ทันสมัยและทันเหตุการณ์อยู่เสมอ	
14.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมควรมีความรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร	
15.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องรู้จักคิด วิเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณ	
16.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีความสามารถในการแก้สถานการณ์เฉพาะหน้า	
17.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีความซื่อสัตย์และอดทน	
18.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องไม่พูดจาหยาบคาย	
19.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องไม่แสดงตัวอวดเก่งและหยิ่งยะโสกับลูกค้า	
20.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมผู้ประกอบการต้องมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม	
21.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องคำนึงถึงความพอใจของลูกค้าเสมอ	
22.	ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวและการโรงแรมควรกล่าวทักทายลูกค้าทุกครั้งด้วยความเต็มใจ	
23.	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ	

แบบวัดด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพ : แบ่งออกเป็นข้อความทางบวกและข้อความทางลบ
: ข้อความทางลบในแบบวัดด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพ ไม่มี

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์ปกติของแบบวัด

การสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการ
ท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยนำคะแนนดิบที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,050 คน มาแปลงให้
อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T-Score) โดยจำแนกเกณฑ์ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. เกณฑ์ปกติ (Norms) ของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้

คะแนน	T-Score	คะแนน	T-Score
23	60	10	33
22	58	9	31
21	56	8	29
20	54	7	26
19	52	6	24
18	50	5	22
17	48	4	20
16	45	3	18
15	43	2	16
14	41	1	14
13	39	0	12
12	37		
11	35		

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความรู้ให้นำคะแนนดิบมา
เทียบคะแนนที่ปกติ แล้วพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนตั้งแต่ 10 ลงมา หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการ
ท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความรู้ที่ต่ำมาก

ค่าคะแนนตั้งแต่ 11 - 15 คะแนน หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ
การท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความรู้ที่ต่ำ

ค่าคะแนนตั้งแต่ 16 - 20 คะแนน หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ
การท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความรู้ปานกลาง

ค่าคะแนนตั้งแต่ 21 - 23 คะแนน หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ
การท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความรู้สูง

2. เกณฑ์ปกติ (Norms) ของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจ

คะแนน	T-Score	คะแนน	T-Score
100	77	53-54	50
99	76	51-52	49
96-97	75	49-50	48
93	73	48	47
92	77	46-47	46
91	72	44-45	45
88	70	43	44
86-87	69	41-42	43
84-85	68	39-40	42
83	67	37-38	41
81-82	66	36	40
79-80	65	34-35	39
77-78	64	32-33	38
76	63	30-31	37
74-75	62	29	36
72-73	61	28	35
70-71	60	25-27	34
69	59	24	33
67-68	58	23	32

คะแนน	T-Score	คะแนน	T-Score
65-66	57	21	31
63-64	56	20	30
62	55		
60-61	54		
58-59	53		
56-57	52		
55	51		

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบคะแนนที่ปกติ แล้วพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนตั้งแต่ 27 ลงมา หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจที่ต่ำมาก

ค่าคะแนนตั้งแต่ 28 - 43 คะแนน หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจที่ต่ำ

ค่าคะแนนตั้งแต่ 44 - 61 คะแนน หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจปานกลาง

ค่าคะแนนตั้งแต่ 62 - 78 คะแนน หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจสูง

ค่าคะแนนตั้งแต่ 79 ขึ้นไป หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านความสนใจสูงมาก

3. เกณฑ์ปกติ (Norms) ของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ

คะแนน	T-Score	คะแนน	T-Score
135	70	91-92	44
132	68	89-90	43
130	67	88	42

คะแนน	T-Score	คะแนน	T-Score
128-129	66	86-87	41
126-127	65	84-85	40
125	64	82-83	39
123-124	63	81	38
121-122	62	79-80	37
120	61	77-78	36
118-119	60	76	35
116-117	59	74-75	34
115	58	72-73	33
113-114	57	71	32
111-112	56	70	31
110	55	67-68	30
108-109	54	66	29
106-107	53	65	28
104-105	52	62-63	27
103	51	59	25
101-102	50	54	22
99-100	49	27	6
98	48		
96-97	47		
94-95	46		
93	45		

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบคะแนนที่ปกติ แล้วพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนตั้งแต่ 73 คะแนน ลงมา หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพที่ต่ำมาก

ค่าคะแนนตั้งแต่ 74 - 92 คะแนน หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพที่ต่ำ

ค่าคะแนนตั้งแต่ 93 - 109 คะแนน หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ
การท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพปานกลาง

ค่าคะแนนตั้งแต่ 110 - 125 คะแนน หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบ
อาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพสูง

ค่าคะแนนตั้งแต่ 126 ขึ้นไป หมายถึง มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการ
ท่องเที่ยวและการโรงแรม ด้านบุคลิกภาพสูงมาก

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ การท่องเที่ยวและการโรงแรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

- ตอนที่ 1** แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ด้านความรู้ 23 ข้อ
- ตอนที่ 2** แบบวัดลักษณะที่ พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ด้านความสนใจ 20 ข้อ
- ตอนที่ 3** แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ด้านบุคลิกภาพ 27 ข้อ

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม จัดทำขึ้น
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบวัดฉบับนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียน หรือต่อสถาบันของนักเรียนแต่
อย่างใดทั้งสิ้น ดังนั้น ขอให้นักเรียนตอบด้วยความสบายใจ ตอบให้ตรงกับสิ่งที่นักเรียนรู้และเข้าใจ
และตรงตามความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

แบบวัดฉบับนี้ใช้เวลาในการทำประมาณ 30 นาที

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดฯครั้งนี้

นางชะเอิน พิศาลวัชรินทร์
นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สาขาจิตวิทยาการแนะแนว

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ตอนที่ 1 ด้านความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม

- คำชี้แจง**
1. ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วเลือกตอบข้อที่ตรงกับความรู้ความเข้าใจของนักเรียน
 2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่ เพียงช่องเดียว ให้ตรงกับความรู้ความเข้าใจของนักเรียน **โปรดตอบทุกข้อ**
- ใช่** หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริง
- ไม่ใช่** หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ		ใช่	ไม่ใช่
	3.1.1 ความรู้เกี่ยวกับอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม		
	3.1.1.1 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะงานการท่องเที่ยวและการโรงแรม		
1	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นงานบริการที่จะต้องเอาใจใส่ลูกค้า		
2	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นงานให้บริการแก่ลูกค้า		
3	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นงานการให้บริการลูกค้าที่ต้องทำด้วยความเต็มใจ		
4	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นการทำงานที่มีเวลาเลิกงานไม่แน่นอน		
5	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นงานที่จะต้องดูแลลูกค้าอย่างใกล้ชิด		
	3.1.1.2 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและบทบาทหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม		
6	ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีเกียรติที่สุภาพ		
7	ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องกล่าวทักทายลูกค้าก่อนเสมอ		
8	การประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องไม่บริการลูกค้าด้วยสีหน้าที่เคร่งขรึมดุตัน		
9	การประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องให้บริการลูกค้าด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส		
10	ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม ควรเข้าไปช่วยเหลือลูกค้าทันที ถ้าลูกค้ามีปัญหา		
11	ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีเทคนิคในการให้บริการลูกค้า		
12	ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องฉลาดและมีไหวพริบดี		

13	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานให้ทันสมัยและทันเหตุการณ์อยู่เสมอ		
14	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมควรมีความรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร		
15	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องรู้จักคิด วิเคราะห์ มีวิจารณญาณ		
16	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีความสามารถในการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า		
17	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องมีความซื่อสัตย์ และอดทน		
18	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องไม่พูดจาหยาบค้าย		
19	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องไม่แสดงตัวที่อวดเก่งและยะโสกับลูกค้า		
20	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมผู้ประกอบการต้องมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม		
21	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมจะต้องคำนึงถึงความพอใจของลูกค้าเสมอ		
22	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและการโรงแรมควรกล่าวทักทายลูกค้าทุกครั้งด้วยความเต็มใจ		
23	งานการท่องเที่ยวและการโรงแรมผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ		

ตอนที่ 2 แบบวัดด้านความสนใจในการประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง จริงมากที่สุด จริงมาก จริงปานกลาง จริงเล็กน้อย และ ไม่จริงเลย เพียงช่องเดียว ให้ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โปรดตอบทุกข้อ

ข้อ	ข้อความ	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง ปาน กลาง	จริง เล็ก น้อย	ไม่ จริง เลย
	3.2.1 ความสนใจในอาชีพการท่องเที่ยวและ การโรงแรม					
	3.2.1.1 สนใจงานด้านการบริการ					
1	ข้าพเจ้าสนใจงานด้านการให้บริการผู้อื่น					
2	ข้าพเจ้าชอบที่จะเล่าเรื่องและพูดคุยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม					
3	ข้าพเจ้าสนใจที่จะพบปะพูดคุยกับนักท่องเที่ยว					
4	ข้าพเจ้าสนใจที่จะทำงานบริการนักท่องเที่ยว					
5	ข้าพเจ้าชอบให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรมตามความรู้ที่ข้าพเจ้ามี					
	3.2.1.2 สนใจที่จะศึกษาต่อทางด้านการท่องเที่ยว และการโรงแรม					
6	ข้าพเจ้าสนใจที่จะศึกษาต่อทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม					
7	ถ้ามีการอบรมเกี่ยวกับการเป็นมัคคุเทศก์ข้าพเจ้าจะเข้าร่วมการอบรม					
8	ข้าพเจ้าสนใจศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรมเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อ					
9	ถ้ามีการบรรยายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรมข้าพเจ้าจะเข้าฟัง					
10	ข้าพเจ้าสนใจที่จะศึกษาข้อมูลจากการจัดนิทรรศการต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรม					
11	ถ้าโรงเรียนหรือหน่วยงานจัดแนะแนวการศึกษาต่อเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการโรงแรมข้าพเจ้าจะเข้าชม					
	3.2.1.3 สนใจทำงานทางด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม					
12	ข้าพเจ้าสนใจที่จะทำงานด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม					
13	ข้าพเจ้าสนใจและติดตามการปฏิบัติงานของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมอยู่เสมอ					
14	ถ้าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานการท่องเที่ยวและการโรงแรมข้าพเจ้าจะบริการลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจ					
15	ข้าพเจ้ามักจะชื่นชมผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวและการโรงแรมเสมอเมื่อได้เห็นลูกค้าที่ได้รับบริการเกิดความพึงพอใจ					

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เลิศพร ภาระสกุล ภาควิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
2. ดร. สุวันชัย หวนนากลาง ภาควิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
3. อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ - สกุล	นางชะเอิน พิศาลวัชรินทร์
วันเดือนปีเกิด	1 มกราคม 2506
สถานที่เกิด	อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	3/214 หมู่บ้านโชคชัยปัญจทรัพย์ ซ.รามคำแหง 184 ถนนรามคำแหง แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร 10510
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำแผนกแนะแนวและให้การศึกษา ฝ่ายกิจการนักศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต 101/1-4 ถนนประชาชื่น แขวงทุ่งสองห้อง เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10210
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 โปรแกรมพลศึกษา จากโรงเรียนพัทลุง จังหวัดพัทลุง
พ.ศ. 2526	ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง (ปกศ.สูง) จากวิทยาลัยพลศึกษายะลา จังหวัดยะลา
พ.ศ. 2529	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) วิชาเอกพลศึกษา วิชาโทการสื่อสารมวลชน จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2549	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ